

Veto

ALGEMENE
STUDENTEN
RAAD

Weekblad. Jaargang 12, '85 - '86.
Nr. 7, dd. 14 november 1985
ISSN: 0773-5162

Verantw. Uitg.: Filip Huyzentruyt
s Meiersstraat 5, 3000 Leuven
Tel. 016/22.44.38

Herrie in de bibliotheek

Het sportcentrum van L & W

Het lijkt Dallas wel: een eindeloze roman fleuve met als inzet het labyrint van Letteren & Wijsbegeerte. De zoektocht naar het *finis Africae* lijkt met de dag moeilijker te worden.

Vraag is: was het vroegere systeem zo gezond? Deontologisch is het een heel probleem of een fotokopiemachine wel thuishoort in een bibliotheek; bijzonder goed doen de warmtestralen het vaak minderwaardige papier niet en er bestaat ook nog zoiets als "auteursrechten".

De in Veto (20 dec 1984) aangekondigde verbouwing die voor juli klaar zou zijn, is eind oktober in werking getreden en dat nadat de als geluids-vriendelijk beloofde werkzaamheden nogal eens door merg en been wilden gaan; maar komaan, dat is geleden leed en het is het resultaat dat telt.

Vanuit louter sportief oogpunt mag dit resultaat merkwaardig genoemd worden: de verplaatsingsmogelijkheden tussen de diverse verdiepingen zijn zo rijk aan combinaties, en de lift is zo vaak bezet, dat het euvel van de joggende L & W-ers — zoals bekend een grote kwaal overal te lande — nu wel voorgoed mag vervangen heten door ludieke uitstappen via de trappen van wat ooit door kultuurbarbaren het *Kremlin* werd genoemd.

In dat opzicht een beduidende vooruitgang dus en dat zal ongevoeld de wetenschap ten goede komen. *Mens sana in corpore sano* wisten de ouden al voordat zij — door contemptus mundi bevangen — de bibliotheek van Alexandrië in de fik staken.

Maar niet iedereen lijkt tevreden te zijn, er circuleert een petitie onder het personeel en zelfs de studenten bereiden zich op (jawel) aktes voor. De meest serene wijklipaas voor lieden die het geras van de wereld niet meer aankunnen, verworpen tot een oord van kontroverse en tumult? Het loopt allemaal zo'n vaart niet, en veel van de "onoverkomelijke klippen" die vandaag de bibliotheekgebruikers op hun maag liggen, zullen na een paar maanden wel weer uitgevlakt zijn. Toch zijn er fundamentele bedenkingen te maken bij wat op dit moment in L & W op bibliotheekgebied gebeurt. Belangrijk is echter in alle geval het onderscheid te maken tussen wat verwarde en soms kleinzielige kritiek is, en wat fundamentele opmerkingen zijn die het hart zelf raken van wat er in zo'n fakulteit gebeurt. Veto trok op pad, stak zijn licht op bij diverse betrokkenen en heeft zo zijn bedenkingen.

Zwart fotokopiëren

Iedereen weet dat een fotokopie in de bibliotheek totnogtoe 2 frank kostte, elders in de stad 1 frank en minder. Studenten zijn natuurlijk niet dom (daarom zijn het studenten) en dus was de normale praktijk bij de vroegere bibliotheekindeling: een briefje invullen om gelijkvloers zijn kopie te nemen, maar mooi het gebouw uitzien en elders het verschil op zak steken. Dat wordt nu moeilijker, alhoewel niet helemaal uitgesloten, toch zeker niet voor die boeken die uitleenbaar blijven.

In een wetenschappelijke bibliotheek bestaat het laatste bezwaar echter nauwelijks: het is niet omdat je geen kopieën kunt maken, dat je een peperduur naslagwerk of een abonnement om een wetenschappelijk tijdschrift kopen zult. Maar er is ook het bezwaar van de kopie-manie: in Leuven xeroxt nagenoeg iedereen zich te pletter, de papierfabrieken kunnen de vraag amper bijhouden. Van in de eerste kandidatuur zie je mensen die — in plaats van de relevante gegevens uit een encyclopedie te noteren — maar vlug de complete pagina kopiëren. De vraag kan terecht gesteld worden of de ontwikkelingen van de moderne technologieën — zeker voor een fakulteit als L & W — geen fundamentele en aan de disciplines inherente *ambachtelijkheid* op de helling zetten: méér is niet per definitie beter en de kwaliteit van een wetenschappelijk werk is niet noodzakelijk recht evenredig met het opgestapelde (en vaak oppervlakkig gelezen) papier.

Toch blijft er het feit dat het zinvol is voor moeilijk over te schrijven pagina's — ik denk aan Griekse of Chinese of Slavische bronnen, aan tekeningen of aan grafieken en tabellen — over kopie-apparatuur te beschikken, maar het automatische gevolg is dan wel dat van alles en nog wat gekopieerd wordt, vaak zonder de minste noodzaak of uit pure vadsigheid.

Of een remgeld de juiste methode is om dergelijke uitwassen in bedwang te houden? Dat is diskutabel, maar het lijkt mij niet per definitie af te keuren, zeker niet als je weet dat het ekstra ingewonnen geld op een zodanige manier gebruikt wordt dat elke bibliotheekbezoeker er onrechtstreeks voordeel van heeft. Het argument van "demokratisering" hier inroepen is belachelijk: het is veel democratischer langere openingsuren uit te bouwen, zodat iedereen aan zijn trekken kan komen in de bibliotheek zelf, dan heelder skandinavische naaldwouden naar je kot te sleuren.

Interdisciplinaire warboel

Fundamentele zijn de opmerkingen die slaan op het heen- en weerzitten tussen de verdiepingen: wie op de zevende verdieping een kantoor heeft en een detail wil nacheffen in een naslagwerk, moet nu af dalen naar het vijfde, vandaar weer opklimmen, en vervolgens gans die weg terug maken. Komt hij tot de constataste dat hij het geraadpleegde boek best wat grondiger zou inkijken, dan mag hij het ontlenen. Maar daarvoor moet hij dan naar het gelijkvloers. Heeft hij per toeval zijn boekjes op het vijfde laten staan, dan mag hij terug de hoogte in via een overstapje. De liften

worden op die manier tot omnibus, dat spreekt voor zich.

Is dat allemaal een kwestie van aanpassing en zullen de "benadeelde" verdiepingen zich beter gaan organiseren en hun "snel binnenvippen" gaan vervangen door geplande reeks-opzoekingen? Het is mogelijk, maar dan is de vraag natuurlijk waarom die die bibliotheken in het eigen gebouw nodig hebt: de voordelen van de gemakkelijke bereikbaarheid worden uitgehold, en de nadelen van de personeelsbezetting blijven.

Inderdaad: gans de verbouwing is indertijd opgezet omdat het onmogelijk bleek — onder welk voorwendsel dan ook — het personeelsbestand uit te breiden. Je kan dat onmogelijk de bibliotheekverantwoordelijken verwijten die zich ook binnen een bestaande (absurde) situatie dienen te bewegen. Er is geknoeid met BTK-ers, gewetens-

(vervolg op p. 5)

Maraton

Vorige week woensdag 6 november werd de 18de editie van de studentenmaraton gelopen. Zoals traditioneel konden de sportievelingen onder u kiezen uit verschillende 'moeilijkheidskategorieën'. De moedigsten liepen van Antwerpen naar Leuven, de echte 42 kilometer, de minder moedigen stapten van Mechelen naar hier. Deze eerste in de reeks massasporten van Sportraad kende de laatste jaren een steeds groeiend succes. Dit jaar echter was de publieke belangstelling duidelijk minder. Aan de organisatie zal het vast niet liggen. Meer op pagina 3.

Zuid-Afrika

De banden van België met deze racistische staat zijn steviger dan u dacht en vooral dan er van overheidswege beweerd wordt. Doel en Tihange draaien op Zuid-Afrikaans uranium. De KS worden door Zuid-Afrikaanse steenkool weggekonkurreerd. We eten jaarlijks tonnen Zuid-Afrikaans fruit en via de

banken gaan onze spaarcentjes en masse naar de kaapstaad. Om de huidige anti-apartheidbeweging een duw in de rug te geven, brengen we deze week een bijdrage over de economische banden tussen België en Zuid-Afrika. Volgende week nemen we de relatie Zuid-Afrika-KUL onder de loep. (zie p. 4)

Freek De Jonge

"Film is een medium en teater is een medium. Ze hebben slechts één ding gemeen, namelijk dat er een publiek tegenover staat. Voor de rest zijn ze totaal verschillend. In een film kan ik timen achter een snijtafel en denken: hier neem ik zo'n lange pauze, hier zo'n lange... In de zaal hoor ik het en kan ik niet anders dan op het moment zelf timen." Over teater en film en nog veel meer vertelt de Nederlandse kabaretier naar aanleiding van zijn recente 'Bedeuven' naar Leuven. "Nou, degene die ik echt nodig heb, is het publiek. Zonder publiek zou het nooit iets worden." Verder op pagina 6.

L & W, ook wel het Kremlin; in de toekomst kan u hier misschien tijdens de middagpauze mensen zien joggen om hun konditie op peil te brengen. Kwestie van al dat traplopen aan te kunnen. (foto Veto)

Studenten voeren aktie

Boykot Apartheid

De laatste maanden worden we overspoeld met beelden uit Zuid-Afrika. Specialisten beweren wel eens dat we immuun zijn geworden voor de ellende en de uitbuiting die we elke dag voorgeschoteld krijgen. Maar de systematische en structurele onderdrukking van de zwarten die bij de berichtgeving blijkt, raakt bij velen een gevoelige snaar. "Dit gaat toch te ver". Deze verontwaardiging gaf aanleiding tot de oprichting van het *Leuvense Komitee Boykot Apartheid*. Andere universiteiten volgden.

Het apartheidssysteem van Zuid-Afrika dateert niet van gisteren. De achteruitstelling van de zwarte bevolking begon reeds met de kolonizatie, eerst door de Portugezen en vanaf het einde van de zestiende eeuw door de Hollanders. Deze rekenden af met de oorspronkelijke bewoners van Zuid-Afrika (vnl. Khoi-Khoi en de San maar ook de Bantoes en de Sotho-volken moesten het ontgelden).

Vrij snel ontpopten zij zich als boeren, die het blanke grondgebied steeds uitbreidden en slaven gebruikten om hun gronden te bewerken.

In 1806 namen de Engelsen het heft over van de Hollanders. Het waren zij die het wettelijke vorm gaven aan de bestaande toestand dat de blanken de meesters en de zwarten de slaven waren. Natuurlijk bleef ook feitelijk deze toestand gehandhaafd: de zwarten waren geknipte (want goedkope)

krachten om de pas ontdekte delfstoffen te ontginnen voor de Engelsen. Nog op dit ogenblik vindt men deze 'samenwerking in de onderdrukking' terug: de Boeren (= Hollanders) bevolken vooral het staatsapparaat en de landbouw, de Engelsen zitten vooral in het privébedrijfsleven.

Bantustans

Apartheid is hét middel om deze situatie te bestendigen. Dat valt duidelijk op als men dieper ingaat op het probleem van de thuislanden (Bantustans). Reeds de eerste koloniale verdreven de zwarten van hun grondgebied, en in de negentiende eeuw bestonden al wettelijke bepalingen over de aanwezigheid van zwarten op 'blank grondgebied'.

Vandaag zit de meerderheid van de Zuid-Afrikaanse bevolking, de zwarten, opgehoopt op 13% van het Zuid-Afrikaanse grondgebied, de 10 onvruchtbare en versnipperde thuislanden. Om deze thuislanden te mogen verlaten moet een zwarte voldoen aan ontelbare eisen (zoals vastgelegd in de zogenaamde Pasjeswetten), waarvan de voornaamste wel is dat men werk moet hebben. De zwarten die illegaal op blank grondgebied verblijven worden regelmatig massaal gedeporteerd naar hun thuisland.

De Apartheid heeft omwille van al deze feiten zijn eigen arbeidsvorm meegebracht. De onvruchtbare grond van de thuislanden kan onmogelijk genoeg opbrengen om van te leven; de lonen van de zwarte arbeiders in de mijnen en fabrieken liggen anderzijds zo laag (7 keer lager dan dat van de blanke arbeider), zodat het fenomeen van de *trekarbeid* ontstaat. Een deel

van de familie probeert wat aan landbouw te doen, terwijl een ander deel naar blank gebied vertrekt om te gaan werken in mijn of fabriek. Hoeft he' nog gezegd dat deze diskriminatie zich in het dagelijkse leven op alle andere gebieden ook manifesteert?

Komitee

Het studentenkomitee dat enkele weken geleden werd opgericht, wil een zo breed mogelijke campagne rond Zuid-Afrika voeren. Zoveel mogelijk studenten zouden zich op een of andere manier moeten kunnen inzetten om de Apartheid aan te klagen. Het komitee Boykot Apartheid groepeerde iedereen die achter de afschaffing van het Apartheidssysteem staat.

Het spreekt zich echter niet uit over welke weg moet gevolgd worden, of welke specifieke bevrijdingsbeweging moet worden ondersteund.

De campagne startte met een petitie, gericht aan de akademische overheid, waarin ondermeer wordt opgeroepen tot een boykot van de Apartheid door de KUL.

De voorbije weken werden reeds 2000 handtekeningen opgehaald. De bedoeling is de helft van de studenten te laten tekenen; wie zich groeperen voelt om in zijn fakulteit of jaar rond te gaan, kan altijd petities en begeleiden de teksten komen afhalen in ISOL.

Door een prikkatie aan Alma I ondervonden sommige mensen aan den lijve wat diskriminatie betekent.

Op woensdag 11 december is een grote (nationale) aktiedag tegen Apartheid gepland met o.a. alternatieve lessen, film, stands, meeting en mischelen zelfs een optreden.

Ineke Leemans

lezersbrieven

Alle lezersreacties kunnen bezorgd worden op de het redaktiesekretariaat in de 's Meiersstraat 5, 3000 Leuven.

De brieven moeten betrekking hebben op in Veto behandelde onderwerpen of op Leuvense (studenten)actualiteit, en ondertekend zijn met naam, studejaar en adres. Wie liever niet heeft dat zijn naam gepubliceerd wordt, moet dit duidelijk motiveren.

Brieven die langer zijn dan 25 regels van 68 aanslagen (spaties inbegrepen); dit komt overeen met ca. 1 getikte blz. met een dubbele interlinie) worden in principe ingekort.

Studentenbeweging

Gezien in uw artikel 'Het einde van de studentenbeweging?' (Veto nr. 5) mijn goede trouw erg in twielf getrokken wordt, en ik anderzijds uitgenodigd word "een visie ter discussie te stellen": een visie wordt best met genoeg documenten en/of getuigenissen gestaafd. Waarom geen 100 lokaal geko. en oudstudenten uit de jaren '60 vragen of ze aanvankelijk dachten dat de verlinking zou overwaaien, om later te zien dat ze zich hier, met haar nieuwe, overrompelen- de aktiemethodes al stevig vastgenesteld had? Ik ben zeker dat er minstens 90 bevestigend zouden antwoorden.

Geen propaganda van de Leuvense KP aan de universiteit? Louis Van Brussel, kopstuk van de Leuvense KP, zegt in zijn boek van 1975 het tegengestelde. En wat over de kriptokommunistische UIE (Union Internationale des Etudiants) rond 1963?

Een verklaring voor het fenomeen '68? Graag. Tot januari 1968 deden slechts een minderheid boelmakers aan de SVB-akties mee. Toen heeft het zich de leiding van de Leuven-Vlaamsaktie toegeëigend, niet meer afgegeven, en de aktie naar buitenuit als links voorgesteld. Tegen ieders zin: daarom bleef mei '68 hier beperkt tot een pamflettenregen van SVB en filialen, en zat iedereen te blokken voor de eksamen. Spreken van mei '68 in Leuven is een gewilde verwarring met januari '68; en met mei 1966, toen er wel hevige incidenten waren, maar voor de kwestie Leuven-

Vlaams. Waaruit terloops blijkt voor wat de studenten toen warm liepen, en voor wat niet. Treffend is ook, dat, toen de verlinking op haar hoogtepunt was, de T-dansants een nooit geziene toereikten.

Het is jammer, dat de geschiedschrijving over die tijd totnogtoe overwegend het monopolie geweest is van oud-SVB-ers, die de mythe van een spontane evolutie in stand houden.

M. De Cooman

De heer De Cooman moet leren lezen wat er staat: wij trekken niet zijn goede trouw, wel zijn waarnemings- en beoordelingsvermogen in twielf. Hij geeft daar zelf aanleiding toe door voortdurend van het ene been op het andere te wippen: waar hij een paar weken geleden nog de beschikking had over een onfeilbaar archief, suggereert hij nu dat wij liefst honderd interviews zouden afnemen om te achterhalen wat voor hem al bij voorbaat een zekerheid is. Zijn archief blijft overigens verschrompeld tot het bekende boek van Louis Van Brussel en van daaruit maakt hij de merkwaardige hersenkrank dat het feit dat de KP ooit wel eens wat propaganda heeft gemaakt aan de Leuvense universiteit, heel het linkse studentenactivisme verklaart. Wat mensen van het slag van De Cooman maar niet begrijpen, dat is dat er zoets als een tijdsgeest bestaat met mentaliteitsbreuken rond bepaalde katalyzatoren (zoals bijvoorbeeld bij ons Leuven Vlaams). Uiteraard reageert ieder individu anders en in verschillende tempo op die fenomenen en altijd zal je een actieve minderheid koplopers naast een grote massa min of meer passieve meelopers en een beperkte groep rabiate tegenstanders vinden. Dat heeft alles met temperament en bijzonder weinig met propaganda te maken. Maar zelfs dan behoudt de waarheid haar rechten: het SVB-triumviraat van die hoogdagen bestond uit een gewezen seminarist (Paul Goossens), een gewezen bezieler van ABN-kernen (Ludo Martens) en een profzenoos (Walter Deboeck) en bij geen van de drie is er in de eerste verte een KP-voorgeschiedenis te ontdekken. Slechts bladen als Het Pallietterke verzinnen fabeltjes over een opleiding in Praag omdat het nu eenmaal gemakkelijker is je ommacht vanuit intriges van de tegenreter te verklaren dan vanuit eigen ideeën- armoe.

Filmweek 11.11.11

Na het grote succes van vorig jaar, organiseert de Psychologische Kring opnieuw een Filmweek. Ditmaal ten voordele van een 11.11.11-projekt in Eritrea. Vorig jaar bracht deze aktie een 84000 frank op voor de Aktie Overleven. De Kring legde toen wat bij uit de eigen kas zodat de kaap van 100000 werd bereikt. Dit jaar hopen de organisatoren met de films alleen zoveel bijeen te krijgen. Als je daarnaast ook de geprogrammeerde films kan appreciëren, heb je dus twee redenen om in de week van 18 tot 21 november naar het Psychologisch Instituut te trekken.

Als het filmaanbod je niet zo meteen zou aanspreken is er echter een andere reden waarom je in de week van 18 tot 21 november naar het Psychologisch Instituut in de Tienessestraat kunt afduipen. De week wordt immers georganiseerd ten voordele van een goed doel: een 11.11.11-projekt in Eritrea. In Eritrea wonen zo'n 3,5 tot 4 miljoen mensen. Zelfs in normale omstandigheden kan men er nauwelijks genoeg voedsel verbouwen. Gezien de hardnekkige droogte van de laatste jaren en de oorlogssituatie is de

voedselvoorziening er sterk afgenomen en is het de eerste prioriteit waaraan dient gewerkt te worden.

Een 11.11.11-projekt, dat door de filmweek gesteund wordt, wil hieraan een bijdrage leveren door de bevolking meer middelen te geven om zelf de voedselproduktie te verhogen en zo minder afhankelijk te worden van buitenlandse hulp.

Konkreet bevat het betreffende projekt drie deelassen: het vervullen van zaaigoed en landbouw- werktuigen, watervoorziening en de

vaksinatie van het vee en de kleinveet. Het projekt voorziet in de financiering van 25 nieuwe waterputten in een Sahelprovincie. De putten zullen gebruikt worden door de landbouwers uit de streek en door de nomaden die er voortbijtrekken. Men beoogt zuiver-watervoorziening, zowel voor de mensen als voor het vee.

Voor het projekt heeft men een begroting opgemaakt voor drie jaar. Deze komt neer op een totaalbedrag van 2252380 frank. Dat is dus duidelijk niet niks en de organisatoren hopen er een kleine 100000 frank aan te kunnen bijdragen. Draag ook jij een steentje bij?

Jean Paul Jacobs

Bewapening en ekonomie

In Veto nr.6, dd. 7 november 1985 spreekt u nogal smalend over de "geringe samenwerking" en het "laag mobilisatievermogen" van Ekonomika ter gelegenheid van dit debat. Mag ik, als verantwoordelijke voor deze samenwerking, er u echter op wijzen dat door de organisatoren vooraf was afgesproken dat de samenwerking van Ekonomika zich zou beperken tot logistieke steun, zijnde het bespreken van een lokaal en het ter beschikking stellen van een vrij groot aantal blanco affiches. Ik kan u verzekeren dat onze aldus aangegane verplichtingen naar behoren zijn uitgevoerd. De datum was reeds vooraf vastgelegd door de andere organisatoren, zodat dit debat samenviel met traditionele onthaal- activiteiten van Ekonomika, waarin zowel eerste- als ouderejaars betrokken waren. Dit laatste is hoogst- waarschijnlijk een meer realistische verklaring van de geringe aanwezig- heid van ekonomiestudenten.

Yves Vandendorpe

Nieuw zorgkind Alma III

In Leuven smaken enkelingen het genoegen te kunnen zetelen in de Raad van Beheer van Alma (RvB). Het zijn niet zozeer de smaakpapillen die geprikkeld worden dan wel het politieke steekspel van het mede- beheer dat waardig is gespeeld te worden.

In deze Raad van Beheer zetelen 3 personeelsleden van Alma, de direktur Studenten-voorzieningen (Jan Bauwens), prof. Bundervoet vanwege de Raad voor Studentenvoorzieningen en de direktur van Alma (Toon Martens) en verslaggever H. Crabbé. Verder zijn daar nog Beukeleers vanuit het Algemeen Beheer van de KUL en last but not least drie studentenvertegenwoordigers die zich doorgaans niet onbetuigd laten.

Dinsdag 5 november 11. was het weer zover: een lange maar boeiende vergadering. We geven hier een kort overzicht van de hoofdlijnen.

Er wordt in eerste instantie een pluim gestoken op de hoed van Alma II. De verbouwwerken hebben blijkbaar het beoogde resultaat bereikt. Een stijging van 8725 maaltijden tegenover vorig jaar in dezelfde periode. Dat men daarvoor soms wat lang moet aanschuiven zal men in de toekomst proberen te verhelpen door het beter aanvegen van de "te volgen route".

Vanuit studentenzijde werd de vraag geformuleerd de schotelprijzen

beter aan te geven zodat men weet wat aan de kassa dient betaald te worden. Dit is trouwens een oud zeer. Er wordt immers gesuggereerd dat het niet aangeven van de prijzen een middel zou zijn tot verdoken prijsverhoging. Aan de kassa is men wel eens verbaasd over het bedrag dat men dient te betalen. De direktie verzekert met klem dat ze hun best zullen doen dit euvel te verhelpen.

Alma III

Een schaduwwijze op het sukses van Alma II is wel de achteruitgang van zusje Alma III. Hier wordt geopperd dat de oorzaak zou kunnen liggen in het feit dat de studieweek zo kort mogelijk gehouden wordt. Van maandagmiddag tot donderdagavond. Daardoor ontstaat 's middags tussen 13 en 14 uur een enorme toeloop, hoewel al om 12 uur de togen open gaan. Op 1 uur middagpauze kan men moeilijk lang aanschuiven én rustig eten.

Specifiek voor Alma III blijkt te zijn dat de kassa een flesschal vormt. Een technische oplossing — hier met name het bijplaatsen van 2 togen met kassa — zou kunnen verhelpen aan de lange wachtrijen. Toch is men het er over eens — alvorens tot eventuele verbouwing over te gaan — dat men meer precies de oorzaken van het probleem moet onderzoeken.

Men denkt hierbij aan een onderzoek van de Raad voor Studenten-voorzieningen naar studiedruk en gezonde voedingsgewoonte. Men denkt verder nog aan een enquête specifiek voor het publiek van Alma III. Binnenkort krijgt men dus naast een maaltijd ook een vragenlijst geserveerd.

Ekspluitatie

Uit de ekspluitatierekening van augustus '85 kunnen we nog aflezen dat het Alma voorlopig goed af gaat. Er is een ekspluitatieoverschot van om en bij 17 miljoen. Een gezond beheer, maar voor studentenzijde toch ook duidelijk een reden om ook dit jaar tegen — de bijna traditioneel geworden — prijsverhogingen te pleiten. Dit overschot is volgens de direktie aan verschillende factoren te wijten: Alma kan nu de vruchten plukken van een aantal eerder 'toevallige' factoren zoals het stabiel blijven van de grondstofprijzen, van het personeelsbestand enzovoort.

Tot slot: bananen

Wellicht hebben velen onder u de onlangs op de BRT verschenen Panorama-uitzending gezien over Nicaraguaanse bananen.

En zoals het ieder goed burger betaamt, weet hij dat het in deze Westerse vrije markt-ekonomie geen sinekure is zich op de markt te installeren. In de Gentse haven is nochtans een Nicaraguaanse firma neergestreken die graag zijn plaatsje zou veroveren op de bananenmarkt.

Vanuit Gent is ook het initiatief genomen om deze Nicaraguaanse firma te laten leveren voor alle universiteitsrestaurants. De RvB heeft zich hiermee, voor Leuven, akkoord verklaard.

Kwestie van iedereen tevreden te stellen: de Gentse haven, de Nicaraguaanse, en een deel "bewust bananen etende studenten". Op de Antwerpse "United Fruit Company" na, maar ja, dat is nu eenmaal de vrije markt nietwaar?

Gilberte Boeckmans

Cardo Kaartenbakken.
Capaciteit van 250 tot 1000 steekkaarten.
Formaten A, A6, A5 en A4.
Verkoopadviesprijs:
Cardo 250 A: **270,-** f (227,-)

Basko Papiermanden.
Rond model 13 of 18 l.
Vierkant model 20 l.
Verkoopadviesprijs:
Basko 13: **230,-** f (193,-)

Collecto-Transit.
Collecto tijdschriften-
cassettes.
Transit brievenbakjes.
In stevig styreen,
7 verschillende kleuren.
Verkoopadviesprijs:
Collecto **173,-** f (145,-)
Transit **155,-** f (130,-)

Vraag onze speciale aktieprijsen.

acco s.v. papierhandel
tienzestraat 134, leuven
tel.: 016/23.35.20
22.12.49

KOLOFON

Veto, jaargang 12, nr. 7
dd. 14 november 1985
Hoofredakteur
Pascale Lefèvre en Bert Malliet
Redaktiesekretariaat
Filip Huysentruyt
Medewerkers
Eddy Daniels, Ineke Leemans,
Gilberte Boeckmans, Jean-Paul
Jacobs, Jan Huysse, Frank Segers,
Jozef Vangelder, Frederic Marain,
Luc Raeymaekers, Koen Van
Muylen, Erwin Jans, Didier
Wijnants, Luc Vanheerentals, Joris
Philips, Jos Hendriks, Frans
Hombroux, Jos Vanlanduydt, Geert
Stubbe
Netwerk en lay-out
Marc Heeren, Peter Mostrey, Polleke
Bijnsen, Wouter Colson, Ria De
Schutter, Didier Wijnants, Kathleen
Cole, Ann Schellemans, Kris Blyckers

Foto's en doka
Geert Coene, Dirk Ramakers
Illustratie
Pieter Lesage
Eindredakteur
Klaartje Claeys en Bert Malliet
Redaktieadres
's Meiersstraat 5
3000 Leuven
016/22.44.38
Drukkerij
Rotatyp, Brussel
Oplage
8000 eksemplaren
Abonnementen
150 fr voor studenten
250 fr voor niet-studenten
500 fr steunabonnement
te storten op
001-0959719-77
met vermelding (Veto-abo)

Veel lopers, weinig toeschouwers

18de studentenmaraton A'pen-Leuven

Woensdag 6 november ging de achttiende studentenmaraton Antwerpen-Mechelen-Leuven door. Alhoewel er een kleine verhoging van het aantal deelnemers was, kwamen er woensdagavond maar weinig kijklustigen opdagen.

Iets na drie uur (het startpistool weigerde eerst af te gaan) vertrokken 64 stappers uit het Universitair Sportcentrum in Wilrijk. Op weg voor een lange tocht van meer dan 43 kilometer naar Leuven. Minstens vijf uur zouden de stappers er over doen. Om de verveling te verdrijven en de hongerige en dorstige mens te versterken droegen sommige deelnemers rugzakjes met de onvermijdelijke fles sterke drank. Anderen namen hun vriend of vriendin mee om onderweg een hartverwarmend potje te vrijen.

Rond de klok van vijf was het dan de beurt aan de sterken, de harden, de echten: de maratonlopers. Aangezien de officiële start nog meer dan een kilometer van het Universitair Sportcentrum verwijderd lag, moesten de 108 dapperen eerst een tijdje in groep joggen vooraleer zij de 42 kilometer en 195 meter konden aanvatten.

In de invallende duisternis ontstond een lange sliert met op kop een groepje van vijf lopers. Dit groepje zou tot Mechelen gesloten blijven. Soms

moest wel iemand even afhaken om een plaatselijke muur wat beter te verkennen, maar die keerde dan binnen de kortste keren terug. Dit groepje werd bij zijn doortocht aan de startplaats voor de halve marathon in Mechelen door de wachtenden luidruchtig toegejuicht. Na 2 uur 36 minuten en 40 seconden bereikte de KUL-student Filip Ameloot als eerste de aankomstlijn. Bijna twee minuten later arriveerde Jan Sebile (tweede, VUB) en Benoni Van Butsele (derde, KUL).

Ondertussen waren in Mechelen iets na zeven uur achthonderd lopers aan hun halve marathon begonnen. Tot vlak voor de start had men de deelnemers met dranghekkens van de drukke steenweg Mechelen-Leuven moeten afhouden. Ook hier liep er na een kleine kilometer al een groepje van vijf op kop.

Voor de meest bekende van de vijf, Bob Verbeeck (vorig jaar Europees Indoorkampioen 1500 meter), ging het nog niet snel genoeg. Tot viermaal toe nam hij met een korte versnelling een kleine voorsprong, maar telkens werd hij door de achtervolgers teruggegrepen. De vijfde keer was de goede. Vlak voor de brug in Kampenhout liep hij onweerstaanbaar van het groepje weg. In een mum van tijd had hij 200 meter voorsprong. De achtervolgers zouden hem slechts op het podium terugzien. Na Verbeeck (1u05'49") eindigden Alex Vervaeke (1u08'10") en Johan Claessens (1u08'47"), alledrie

studenten uit Leuven.

De overige deelnemers kwamen druppelsgewijs de trappen opgeklauterd die leidden naar de hal van het Oud Gebouw op het Sportkot. Elkeen, al of niet tevreden met zijn prestatie, kon na de geleverde inspanningen genieten van een verfrissende duik in het zwembad en van een heilzame massage van een kine-student(e).

Animatie en technologie

Een tegenvaller voor de organisatoren was het aantal deelnemers. Waar men bij vorige edities (vanaf 1979) telkens een spektakulaire aangroei van atleten had, kende men dit jaar slechts een minimale toename. De organisatoren hadden dit jaar meer dan achttienhonderd deelnemers verwacht. Slechts 1296 schreven in op voorhand en een dertigtal (?) vlak voor de wedstrijden.

Niet alleen KrUL beschikt over computers, ook de organisatie van de studentenmaraton gebruikte een ingenuus computersysteem om alle deelnemers zo snel mogelijk hun tijd en plaats door te geven. Vlak na de aankomst werd op het borstnummer met een leespijltje de persoonlijke bar-code (zo'n streepjesmotief dat je ook wel eens op gebruikartikelen terugvindt) gelezen. De computer klokte dan de tijd tot op de seconde af en toonde die tijd op verschillende toestellen die in het Oud Gebouw en de grote tent ernaast verspreid stonden.

Dat het om een massasportmanifestatie ging, moest vooral blijken uit het deelnemersaantal en niet uit dat van de toeschouwers. Slechts weinigen vonden de weg naar het Sportkot die woensdagavond. Alhoewel er door de organisatoren animatie beloofd was, konden wij niets terugvinden dat die benaming kon dragen. Geen visuele attracties, geen amateurbandjes, niets. Of ja, er was een speaker.

Deze persoon, ongetwijfeld op andere vlakken een zeer verdienstelijk en nuttig iemand, zakte er niets van. De lopers die doodvermoeid de streep overschreden, werden het podium opgesleurd en dan boeiend ondervraagd over hun identiteit, indrukken

en hun trainingsactiviteit. Telkens weer opnieuw. Voor de prachtige prestatie van deze mensen werd dan een applaus gevraagd. Drie mensen (een flank?) klapten bereidwillig in de handen. Telkens weer opnieuw...

Organisatie

Eerlijkheidshalve moet eerst vermeld worden dat de meeste deelnemers niet te klagen hadden over de organisatie. Meer zelfs, sommigen waren ronduit lovend over de vlothied waarmee inschrijvingen en opvang tijdens en na de wedstrijden gebeurden. Toch zouden wij graag enkele bemerkingen maken over het verloop van de wedstrijd en hetgeen erna gebeurde. Voor mensen die uit Antwerpen vertrokken, was het niet altijd even gemakkelijk om de weg te vinden. In de stadskern van Kontich was er bijna geen politie of rijkswachterbegeleiding te bekennen. Zo maakten wij mee dat een van de organisatoren tot tweemaal toe uit zijn auto moest springen om op kruispunten het andere verkeer tegen te houden.

Wijzelf zaten in een volgwagen die door het optreden van deze laatste plots gepromoveerd werd tot kopvagn. Niet zo leuk als niemand da

weg kent en als er nergens pijltjes staan die de weg wijzen. Gelukkig kozen wij op een kruising de goede kant. Minder goed verging het enkele stappers die resoluut de verkeerde kant opgingen en genoodzaakt waren een heel eind terug te stappen.

Op de steenweg Mechelen-Leuven liep het ook niet steeds van een leien dakje. De kopgroep van de halve marathon moest de twee drukste kruispunten oversteken zonder enige politiebegeleiding of bescherming. Later (te laat) kwam de politie toch nog opdagen om het gros van de deelnemers veilig over de kruispunten te loodsen.

Maar ach, zwaar moet er aan zoiets toch niet getild worden; het gaat immers om een studentenmaraton en de organisatoren zijn bonafide vrijwilligers. Anders wordt het als dezelfde vrijwilligers door het opspelden van een kaartje zich ontpoppen tot brutale en pretentieuze betweters. Uw verslaggever werd met overslaande stem diets gemaakt dat hij niets te zoeken had in de kleedkamers en de massageruimte. Een blik op de computeraanpak werd met een blikbaar ook niet toegelaten.

Jan Huyse

De computer en de breinen die de massaregistratie vlot lieten verlopen. (foto Veto)

Verzoeningspogingen heropgenomen

Maandagavond 11 november, wapenstilstand dus, kwamen een kleine twintig presessen of vergelijkbare kringverantwoordelijken bijeen. Onderwerp van wat een voornamelijk informeel gesprek moest worden: de tegenstelling ASR-KrUL. In de rondgestuurde uitnodigingsstand als bedoeling geformuleerd "als kringafgevaardigden die niet 24 uur per dag in één van beide koepels betrokken zijn, de zaken nuchter en afstandelijk te bekijken". Er zou dus gewoon van gedachten gewisseld worden zonder in welke vorm dan ook beslissingen te nemen, tenzij dan om nieuwe vergaderingen te beleggen.

vergadering niet te beïnvloeden, was niet overtuigend. Immers, de aanwezigheid van een Veto-redakteur zou "teveel gewicht geven aan wat er zou gezegd worden". Waarna we vriendelijk maar beslist verzocht werden de zaal te verlaten.

Vooraf hadden we even een gesprek met Peter Persyn, vice-preses van Medika, die uitgenodigd was om een overzicht te geven van de verzoeningspogingen van verleden jaar en de redenen waarom die uiteindelijk was afgesprongen. Hij had zijn huiswerk gemaakt en was tot de konklusie gekomen dat het hele schisma eigenlijk te herleiden was tot de vragen "waarover" een koepel mag spreken en in "welke structuur" dat moest gebeuren. Ook was deze praatessensvergadering volgens hem slechts inleidend, zou algaauw aan bloedarmoede gaan lijden en zou dan ook nadien opengetrokken moeten worden.

Nadat ons vorig jaar (cfr. Veto nr. 25, jrg. 11, dd. 27 maart 1985) was verweten dat we ons te laat voor de zaak van de verzoening geïnteresseerd hadden, wilden we die fout alvast niet meer maken. Wij kunnen hoe dan ook degelijke toenaderingspogingen alleen maar toejuichen en rekenen het tot onze plicht onze lezers daarvoor uitvoering en diepgaand te informeren. We begrijpen dan ook nog steeds niet waarom ons bij deze gelegenheid niet de kans gegeven werd de verschillende meningen te leren kennen.

Bert Malliet

Rechtzetting

"Ha, die van Veto. Willen ze daar eens iets nieuws proberen en het loopt al meteen fout." Inderdaad, in onze inleidende verwijzing op de voorpagina van vorige week, naar het artikel over Akademische Raad, kroop een kemel. Er stond: "Deze bewering is echter helemaal correct." Er moest staan: "Deze bewering is echter niet helemaal correct." En wij af met rooie kop. □

Rechtzetting

V.l.n.r. nummers 2, 1 en 3 van de lopers die de volle 42 km liepen.

(foto Veto)

België steunpilaar voor Zuid-Afrika en vice versa

De kerncentrales van Doel en Tihange draaien op Zuid-Afrikaans uranium; steenkoolcentrales gebruiken meer en meer kolen uit Zuid-Afrika. Het Vlaams Economisch Verbond en de Belgische Dienst voor Buitenlandse Handel moedigen investeringen in Zuid-Afrika aan. Jaarlijks voert België honderden tonnen Zuid-Afrikaans fruit in. Belgische banken lenen op grote schaal aan de Zuid-Afrikaanse industrie, staatsmaatschappijen en overheid. Wapenlicenties werden verkocht. De Nationale Delcredietdienst verzekert Belgische investeerders tegen de politieke risico's van het verzet in Zuid-Afrika. Via België geraakt Zuid-Afrika aan een van de meest moderne artilleriewapens ter wereld, enz...

Aldus een inleiding van een tekst van de Afdeling Zuidelijk Afrika (AKZA) over de banden die bestaan tussen België en Zuid-Afrika. De wederzijdse belangen tussen Zuid-Afrika en België met betrekking tot hun wederzijds economisch welzijn zijn zo enorm, dat het van officiële zijde in dit land voorgedragen anti-apartheidsbeleid volstrekt hypocriet overkomt. Onlangs verklaarde een woordvoerder van het Ministerie van Buitenlandse Betrekkingen van dit land aan Knack: "België veroordeelt de apartheidspolitiek al jaren en leeft de economische boycot na. De regering neemt een zeer terughoudende houding aan tegenover elke daad die de economische relaties met Zuid-Afrika zou kunnen bevorderen. Belgische bedrijven die het toch wagen, worden gegarandeerd op de vingers getikt." (Knack, 16 oktober '85)

Beginnen we met een akuit Belgisch probleem, dat de jongste dagen

fel in de actualiteit was: de Limburgse steenkoolmijnen. Wie de Belgische kolonbalans bekijkt merkt al direct op wat er loos is. De vraag op de binnenlandse markt daalde van 1965 tot 1981 van 24,3 milj. ton naar 15,4 milj. ton steenkool. De eigen produktie van steenkool daalde in de periode echter van 20,1 milj. ton naar 6,1 milj. ton. De invoer van steenkool steeg echter van 6,8 milj. ton naar 10,1 milj. ton. De steenkoolaanpak voor elektriciteitsproducenten (EBES, UNERG en INTERCOM) vormen thans zo'n 36% van de binnenlandse vraag naar steenkool. De vlamkool die hiervoor vooral aangewend wordt komt voornamelijk uit Zuid-Afrika en wel voor 62%, hetgeen een 2,8 milj. ton omvatte in 1982. Huiveringwekkend is wel de enorme stijging inzake de levering van Zuid-Afrikaanse steenkool. In 1978 bedroeg dit nog slechts 0,3 milj. ton steenkool...

Steenkool

Het is immers slechts sinds enkele jaren dat Zuid-Afrika zich op de steenkoolmarkt heeft geworpen. In 1974 voerde het land slechts 2 milj. ton uit, maar in 1980 was dit al opgelopen tot 29 milj. ton. Binnen de EG is België terzake de vierde afnemer. Het prijsverschil met de Limburgse steenkool bedraagt per geproduceerde kilowatt-uur nauwelijks 1,7 tot 2 cent, met overeenkomst met een verschil van 4%. Nochtans hebben de grootste elektriciteitsbedrijven gekozen voor de Zuid-Afrikaanse steenkool, waartoe enkele langlopende termijncontracten werden afgesloten, die in tegenstelling tot Limburg die inkelde onzekere kortetermijnbestellingen gekregen heeft.

De vakbonden pleiten al jaren voor een invoerheffing op de ingevoerde steenkool, zoals in andere (kolonproducerende) landen van West-Europa het geval is. Daarvoor heeft de Belgische overheid echter geen zin. In het genoemde AKZA-artikel noemde men deze evolutie onomkeerbaar, sinds de Zuid-Afrikanen (Rand London Corporation) samen met de Britten (Anglo International Mining Corpor-

ation) in 1983 in Gent Ghent Coal Company hebben opgericht. Dat bedrijf aan de Gentse haven vormt nu de belangrijkste schakel in het oplossen en het doorvoeren van Zuid-Afrikaanse steenkool naar West-Europa. In 1980 verwerkte Gent ongeveer 2,2 milj. ton steenkool. Van Ghent Coal alleen al wordt verwacht dat die in staat is om 6 miljoen Zuid-Afrikaanse steenkool per jaar te verwerken.

Uranium

Niet alleen voor hun elektriciteitscentrales doen EBES, INTERCOM en UNERG beroep op Zuid-Afrika, ook voor hun kerncentrales in Doel en Tihange is dit het geval. Volgens de genoemde AKZA-brochure werden in 1983 reeds 100.000 kg Zuid-Afrikaans uranium opgegruikt in de diverse Belgische kerncentrales. "In de toekomst zal meer dan 10% van onze elektriciteit opgewerkt worden uit Zuid-Afrikaanse grondstof. Om wel even bij na te denken als je 's avonds de auto wegneemt: van al deze lampen brander er 1 op 10 via het land van racisme en apartheid..." Het uraniumcontract dat op 31 maart 1978 werd ondertekend door het Belgische Syntom en het Zuid-Afrikaanse Harmony Gold Mining Company werd bovendien nog "verzekerd door de (Belgische staatsdienst) Delcredietdienst tegen politieke en andere risico's van het contract". O.m. werd een lening van Syntom voor de ontwikkeling van de Zuid-Afrikaanse mijninstallaties gedeckt, voor het geval dat Harmony Gold Mining de beloofde 2000 ton uranium tussen 1980 en 1991 niet zou kunnen leveren ingevolge een politiek feit. Als morgen de Harmony Gold Mining Company getroffen wordt door een aanslag van het ANC (verzetbeweging in Zuid-Afrika) is het dus de Belgische belastingbetaler die opdraait voor de kosten...

In deze brochure besluit AKZA hieruit: "De verhouding tussen België en Zuid-Afrika is hiermee kristalhelder geworden: België is tegen de apartheid maar verzekert zich tegen de verduweling hiervan! Op het ogenblik dat

de zwarte meerderheid van Zuid-Afrika in opstand komt, is het de Belgische belastingbetaler die de rekening betaalt aan de Belgische elektriciteitsbazen."

...,diamant,...

Naast uranium is er ook nog de invoer van mangaan, koper, nikkel, asbest... "In de mate dat België, en in zekere zin het hele Westen, van die invoer afhankelijk is geworden. In bepaalde kringen is al uitgeroepen dat als Zuid-Afrika als leverancier van de producten wegvat, het Westen is aangewezen op de goedwill van de Sovjetunie...", aldus K. Cambien in Knack.

Van de genoemde grondstoffen is vooral het chroom met zijn afgeleide producten (ferro-chroom en ferro-mangaan) belangrijk. Zuid-Afrika is hier met 55% van de wereldproduktie in de niet-kommunistische wereld bijna de monopoliehouder... Te citeren ook nog de diamantekspert in ons land. Diamant is de nummer drie op de Zuid-Afrikaanse exportlijst. Antwerpen is in de wereld één van de belangrijkste verdeel- en verwerkingscentra, met een jaarlijkse import van 85 miljard BF uit Zuid-Afrika (waarvan 40% uit het illegaal door Zuid-Afrika bezette en leeggeplunderde Namibië).

Naast diamant is er de belangrijke goudimport in de vorm van Krugerrands. In 1983 produceerde Zuid-Afrika ongeveer 680 ton goud en dat vertegenwoordigt bijna de helft van de wereldproduktie. Gemiddeld wordt 1/6 van al dat goud gekuipst in de vorm van Krugerrands. Per stuk kost dat goudstuk ongeveer 20.500 BF en daarvan gaat één vierde naar de Zuid-Afrikaanse schatkist. AKZA merkt op dat hiervan één vierde naar leger en politie gaat... Het is wellicht verrassend te moeten vaststellen dat België na de Verenigde Staten en West-Duitsland de grootste afnemer is van de beleggingsmunt. Praktisch alle banken in België bieden de gouden munt te koop aan.

Krediet uit België

Hebben we reeds gezien hoe belangrijk Zuid-Afrika inzake grondstoffenimport geworden is voor de Westerse (en Belgische) economie, omgekeerd zijn Belgische banken zeer ver gegaan inzake kredietverlening aan Zuid-Afrika. De Kredietbank bekleedt op de wereldranglijst van Zuid-Afrikaanse financiers zelfs de derde plaats! "Alleen al van half '82 tot einde '84 duikt de naam Kredietbank op in niet minder dan 30 internationale leningen aan de Zuid-Afrikaanse staat en zijn bedrijven...", die globaal meer dan 130 miljard BF aan kredieten opleverden voor het blanke minderheidsregime", aldus Walter De Bock in De Morgen (16 september '85). De tweede belangrijke Belgische kapitaalverstrekker is de Generale Bankmaatschappij. Deze bank was tussen midden '82 en eind '84 betrokken in leningen aan Zuid-Afrika voor een bedrag van 50 miljard BF. De derde belangrijkste bank is de Luxemburgse bank de Banque Internationale à Luxembourg die in de genoemde periode in totaal betrokken was in leningen à ratio van 40 miljard BF.

Zowel de KB als de GB waren bij tal van deze leningen tegelijk de manager van het uitgifteyndikaat en dat betekent dat zij de werkelijke architecten zijn van de ganse financiële operatie... Ondanks het feit dat Botha eind augustus van dit jaar besloot de terugbetaling van alle lange termijn-schulden met 6 maanden te bevriezen, lijkt het geloof van de Belgische bankiers in het apartheidregime wel eindeloos. Getuige daarvan het feit dat de leningen die de banken afsloten met Zuid-Afrika een vrij lange looptijd hebben van 5 tot 10 jaar...

Wapenhandel

Als laatste onderwerp in dit artikel: de wapenexport. In november 1977 oordeelde de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties dat het blanke minderheidsregime in Zuid-Afrika met zijn agressieve politiek van toenemende militarisering een bedreiging vormt voor de wereldvrede. In de Resolutie 418 eiste de VN van de lidstaten dat ze wapenembargo op Zuid-Afrika zouden instellen. Tot op heden heeft België zijn wetgeving nog steeds niet aangepast aan deze VN-resoluties.

Uit het reeds geciteerde Knack-artikel blijkt dat PRB en FN-Herstal met een regelmaat van een klok als leveranciers van Pretoria worden bestempeld. FN blijkt daar al wat licenties te hebben verkocht. In het dossier België wapent de apartheid doet AKZA in 1982 een boekje open over de illegale wapentransporten via Space Research Corporation naar Zuid-Afrika. Deze Canadese firma richtte een dochtermaatschappij op Space Research Corporation International samen met de Belgische wapenfabrikant PRB. Uit gerechtelijke onderzoeken in Canada en de VS is gebleken dat SCRI 155mm granaten aan Zuid-Afrika geleverd heeft, dat SRC Quebec i.s.m. PRB de GC-45 Houwitzer (kanon) geleverd heeft aan Zuid-Afrika, dat Sabena betrokken was bij dit transport, dat de Generale Bankmaatschappij een kredietruimte verleende voor 3,7 miljoen dollar ter ondersteuning van deze leveringen...

"België heeft steeds nauwgezet gewaakt over de toepassing van de Resolutie van de Veiligheidsraad nr. 418 van 1977 die de levering van wapens en munitie aan Zuid-Afrika verbiedt", aldus minister Nothomb als Minister Buitenlandse Zaken op 30 juli 1980 in een parlementaire vraag aan de heer Peters.

Luc Vanheerentals

Volgende week gaan we nader in op de banden tussen de KUL en het apartheidregime.

Voor dit artikel werd beroep gedaan op de volgende bronnen:

- AKZA, België wapent de apartheid. Een schandaal toegelicht, 1983.
- AKZA, De hete kolen van apartheid, 1983.
- AKZA, Zuid-Afrika in de jaren tachtig... en wat heeft België daarmee te maken, 1983.
- AKZA, Stop Apartheid. Boykot Krugerrand, 1985.
- W. DEBOCK, Het vertrouwen van onze bankiers in apartheid, in De Morgen, 16 september 1985.
- K. CAMBIEN, Geld heeft geen kleur, in Knack, 16 oktober 1985.
- Apartheid: wie zwijgt stemt toe, in De Werker, 2 november 1985.

Joris Philips

Info-avond Apartheid in Zuid-Afrika

Op donderdag 31 oktober had in 'De Lage Drempe' (Ridderstraat 178) een info- en discussieavond plaats met medewerkers van de Afdeling Zuidelijk Afrika (AKZA), Anti-Imperialistische Bond en F. Pauwels van Amnesty International (als moderator).

Hedwig Verhaegen van AKZA legde toehoorders de geschiedenis van Zuid-Afrika uit en toonde zo hoe het tot de huidige toestand is kunnen komen. De apartheid rust voornamelijk op 2 peilers: de *Nativ Land Act* die 86,4% van het grondgebied voorbehield aan de blanke meerderheid. De andere 13,6% vormden de thuislanden en het is niet toevallig dat industrie, mijnen en goede landbouwgronden daar netjes

buiten liggen. Door de *Pasjeswetten* worden de zwarten politiek onderdrukt. Wie zich niet koest houdt, in zijn pasje kwijt en kan dus weinig of geen werk meer vinden.

Economische boycot

Daartegenover staat het *Freedom Charter*, samengesteld door een groot-scheepse enquête van 3500 afgevaardigden van alle verzetbewegingen in 1955. Dit Freedom Charter is nog altijd actueel en zou de basis moeten vormen van een toekomstige democratie onder het motto: "One man, one vote". Sinds de jaren '60, maar vooral sinds de onlusten van Soweto in '76 (600 doden) en de dood van (moord op?) Steve Biko in '77, is het ANC overgegaan op geweldadig verzet. Het UDF van dominee Boesak houdt het liever geweldloos. Beide verenigingen vragen om een economische boycot en stellen dat de zwarten daardoor niet veel méér zullen lijden dan ze nu al doen. Het AKZA en de AIB zijn het daar beiden over eens.

Daarna volgden er een aantal vragen aan het panel: Wat denkt u van de opvatting van Protea, dat de zwarten 12 vijandige minderheden zouden zijn i.p.v. 1 meerderheid?

AIB: "Dat is iets dat men aan de zwarten zelf moet overlaten."

AKZA: "Volgens opiniepeilingen is het UDF (niet-raciaal) bij zowat alle stammen het populairst. Mandela zou in een echte democratie makkelijk president worden. Bij enkele andere stammen is hij meer geliefd dan in zijn eigen stam (bv. de Soto's: 91%). Zelfs in de streek van Bothelezi (wel raciaal) wint hij het van deze laatste."

Is een economische boycot voldoende?

AIB: "Een boycot alleen helpt niet. Het

Apartheid staat deze dagen in het brandpunt van de belangstelling; hier de actie van het Leuvense comité Boykot Apartheid. (foto Veto)

is wel een grote hulp voor de zwarten."

AKZA: "Als het ANC zijn acties daarmee overeenstemt, kan het veel effect hebben. Bv.: bij een olieboycot van de OPEC kan Zuid-Afrika nog 2 jaar voort. Wanneer het ANC dan de reserves saboteert, moet Botha toegeven."

F. Pauwels (AI): "Is het voor het Westen economisch verstandig om een wapenboycot te doen?"

AIB: "Daar is het wat België betreft al wat laat voor. FN heeft een aantal licenties verkocht. Zuid-Afrika maakt nu zelf 'Belgische' wapens."

AKZA: "Er is politieke wil nodig om de UNO-resolutie i.v.m. wapenleveringen aan Zuid-Afrika te ratificeren."

Hebben de zwarten de know-how om zelf een economie op te bouwen?

AKZA: "Het ANC is daar zeker toe in staat."

Zal Zuid-Afrika na de omverwerping van het apartheidregime in het westers kamp blijven, of zullen ze zoals het naburige Angola met Cuba en de USSR

Bissers for afrika

In het kader van de 11.11.11-actie organiseert Godsdienstwetenschappen een groots spektakel *Bissers voor afrika*. De bedoeling is een beetje geld in te zamelen en zo rolstoelen te kopen voor een hospitaal in Kizangi, Zaire. Een vrije avond waar enkele mensen hun beste beentje zullen voorzetten. Dit spektakel wordt gebracht door mensen die bissen, zij die bisten, zij die mischienen zullen bissen, en alle sympathisanten. Iedereen is hierop van harte uitgenodigd.

Dit evenement gaat door in de Fakbar Theologie in de Vlamingenstraat 91 en wel op donderdag 21 november vanaf 8.30 u. □

(vervolg van p. 1)

bezuurden, vrijgestelden van stem-pollcontrole, jobstudenten, maar dat zijn ongezonde systemen die de kontinuiteit in het werk belemmeren en ook hun ingebouwde limieten kennen.

Nu stellen de vernieuwingen in het bibliotheekbeheer — vooral sinds de computerisatie — een aantal nieuwe taken (zoals invoeren van titels), die sterk gehinderd worden door het feit aan een balie gekluisterd te zitten om op te letten dat er niks gejat wordt. Komt daar bij de recente arbeidsduurverkortings. Vandaar dus de verbouwing: het bestaande personeel wordt ontlast van een aantal taken en kan elders beter benut worden. Dat is de theorie. Wat is de praktijk?

De praktijk was dat een aantal mensen door de opslissing in deelbibliotheken sterk vergrooid raakten met "hun" afdeling en na verloop van tijd "hun" terrein als hun broekzak gingen kennen. Dat vergemakkelijkt en versnelt natuurlijk het opruimen, klasseren, opzoeken. Door deze mensen nu over een zevental verdiepingen polyvalent te maken, maak je van specialisten die hun terrein beheersen, ambtenaren die in een warboel verloren lopen. Niemand kent eigenlijk nog iets omdat allemaal alles kennen moet. Voeg daarbij dat de titels nu gemakkelijk van verdieping wisselen: wie byzantinistisch studeert op het zevende zal nog eens kunstboeken gaan halen op het vierde, maar die boeken zijn helemaal niet zo gemerkt dat in een oogopslag kan gezien worden waar ze precies teruggeplaatst dienen te worden. Titels zullen dus "op reis" kunnen en geruime tijd nodig hebben om terug te belanden waar ze vertrokken zijn, zelfs zonder ooit de bibliotheek te verlaten.

Komt daarbij dat — via persoonlijk contact tussen bibliotheekgebruikers en personeel — een aantal problemen die nu in een bureaucratische malle-molen raken, in het verleden met vlot gemak opgelost raakten. Een voorbeeld: sommige afdelingen hebben vaak belangrijke werken nodig die niet meer in de handel zijn te krijgen. Het werk werd dan interbibliothekair aangevraagd, op kosten van het departement gekopieerd en ingebonden om vervolgens in de bibliotheek bijgezet te worden voor het publiek. Nu de organische band tussen afdeling en bibliotheek de facto verbroken wordt, zullen die afdelingen veel terughoender worden. In plaats van een efficiënte centrale kampusbibliotheek, keer je terug naar het systeem van de jaloers bewaakte persoonlijke kollekties.

Een ander voorbeeld: tijdschriften komen binnen en moeten centraal ingevoerd worden. Ze belanden tussen de stapel en het duurt soms tot november vooraleer je exemplaren van een maandblad uit augustus in handen krijgt. Een prof leverde een gratis exemplaar van een eigen werk af aan de balie van zijn afdeling. Weken later stond het nog niet in de rekken omdat het nog niet centraal geklassificeerd was.

Personeelstekort

De legitieme vraag kan dan ook gesteld worden of deze poging om de bibliotheek efficiënter te maken niet als gevolg heeft dat ze van een organisch onderdeel van het leven zelf van de fakulteit tot een bureaucratisch aanhangsel kan worden.

Het argument waar dan altijd mee geschermd wordt is dat van het personeelstekort, maar wat is dat argument waard?

Bekijk even het balieprobleem: nodig om diefstallen te voorkomen en daar zal iedereen het wel eens zijn. Maar waterdicht is zo'n systeem toch nooit: er zijn altijd onbewaakte momenten; boeken kunnen verstoort worden in fardes, kaffen kunnen er afgehaald worden, enzovoort. In de zeer strenge *Bibliothèque nationale de Paris*, waar je een introductie nodig hebt om erin te raken, werd iemand met een dokterstijl erop betrap dat hij systematisch afbeeldingen uit kostbare werken sneed en op de markt verkocht. Zelfs de best bewaakte winkels — elektronisch beveiligd (wat in de UCL ook voor de bibliotheek geldt) — rekenen op een diefstal van 5%. Ondanks alle slordigheden en mankementen zijn de bibliotheken van L & W nooit zelfs bij benadering aan dat cijfer gekomen, integendeel, de verdwijning

Het sportcentrum in L & W

gen van materiaal zijn zo uiterst zeldzaam dat er niet eens cijfers over bestaan.

De beste beveiliging voor een bibliotheek is inderdaad niet het één of ander gesofisticeerd systeem, maar een soort van loyaleitsband van de gebruikers met sociale controle als gevolg. Zo'n band creëert je echter niet met bureaucratische maatregelen, maar met integratie in de levende gemeenschap waar de instelling toe behoort. Precies die integratie, dat levend karakter van de L & W-bibliotheken ligt in gevaar te zijn, en dat niet alleen door het onpersoonlijke werk van het personeel, ook door de centralisatie van de ingangen: de agora voor elke ingang was voor elke afdeling altijd meer dan een plaats om de valvoo te hangen, het was een soort informeel ontmoetingscentrum waar nieuwtjes circuleerden en afspraken werden gemaakt. Op de meeste afdelingen dreigen die agora's nu doodse kruispunten te worden zonder enige sociale functie.

Bewaking of dienstverlening?

Uiteindelijk is de centrale vraag waar gans de bibliotheekvernieuwing van L & W voor komt te staan een basisvraag van de bibliotheekwetenschap zelf: beheer je haar als een depot of als een werkinstrument en is je eerste functie beveiligen dan wel beschikbaar stellen, dienst verlenen? Het is een probleem dat al bestond in de Middeleeuwen, toen boeken met kettingen gekluisterd werden en het de abt was die toestemming moest geven om bepaalde werken in te zien; het schijnt zelfs dat er in Noord-Italië ooit een monnik is geweest die een bepaalde tekst van Aristoteles zo fanatiek voor ongewenste lezers wenste af te sluiten, dat hij daarvoor een ganse abdij in brand stak. Maar volgens historici die de zaak grondig bestudeerd hebben zou het hier om een apokrief verhaal gaan, een vervalsing van een twintigste eeuwse auteur die op verbazend handige manier oude teksten kombineerde om zijn versnel en schijn van authenticiteit te geven. Hoe het ook zij: toen vanaf de zeventiende eeuw het begrip "openbaar bibliotheekwezen" langzaam opkwam, ontstond er een spanning tussen de natuurlijke neiging tot bescherming van het bezit vanwege de bibliothekaris en de al even natuurlijke neiging tot inzage vanwege de potentiële gebruiker, en diezelfde spanning lijkt ook in L & W aan de basis van de huidige moeilijkheden te liggen.

De vraag kan daarom gesteld worden of het niet hoog tijd is om het denken zelf rond het bibliotheekwezen in L & W grondig te herzien en om de menselijke faktor opnieuw de primatuur te geven op de organisatorische: uiteindelijk was gans die verbouwing niet eens nodig geweest als er een beleid was gevoerd dat het bestaande idealisme in elke afdeling afzonderlijk wist aan te boren. Er zijn voorbeelden: verschillende afdelingen hadden permanentie-diensten waarbij studenten toezicht hielden na sluitingstijd en kampusbibliothekaris Marcel Desmedt heeft altijd open gestaan voor dergelijke initiatieven. Maar idealisme gedijt slechts als er een atmosfeer bestaat waarin het aangemoedigd wordt. Zelf heb ik ooit kunnen vaststellen dat ik — toen ik me als enige kandidaat voor de functie van bibliotheekverantwoordelijke van de studenten van mijn departement aanmeldde — tegelijkertijd de enige kandidaat sinds jaren van gans de fakulteit was voor één van de beide studentenzetels in de bibliotheekcommissie. Zelfs mensen die het vak "bibliotheekwezen" op hun curriculum hadden, hadden geen interesse. Ook bij een groot deel van de professoren en assistenten lijkt het bibliotheek-

beheer maar dan interessant te zijn als er weer iets voorvalt waardoor zij menen op hun achterste poten te moeten staan.

Bibliotheek met een menselijk gelaat

Ik kan me best voorstellen dat een coördinatie-job als die van kampusbibliothekaris in die omstandigheden allesbehalve dankbaar is, zeker als je weet dat L & W ongeveer twintig afdelingen en sub-afdelingen telt die allemaal op de één of andere manier proberen het laken naar hun kant te halen. Ik vraag me dan ook af of de verziekte toestand van vandaag geen aanleiding moet worden voor gans L & W om aan een grondig gewetensonderzoek te beginnen: als iedereen toch deze bibliotheek als het belangrijkste werkinstrument beschouwt en moord en brand schreeuwt van zodra er een aanpassing komt van bestaande structuren, zou het dan ook niet eens hoogtijd worden dat iedereen met een gevoel van verantwoordelijkheid terzake zou doordrengen raken? Vooral voor de professoren, en zeker voor die professoren die vakken als heuristische doceren is hier een taak weggelegd: waarom van die kollegies geen tribune gemaakt waar mensen aangemoedigd worden om een bescheiden taak op zich te nemen in een soort kollektief bewakingssysteem dat kan garant staan voor de balie zonder daarom het bibliotheekpersoneel extra te belasten?

In die zin circuleert er overigens een

petitie onder het academisch personeel, maar het is een petitie die wel — op de gebruikelijke onderdanige wijze — revendikatief maar niet konstruktief is opgesteld: "Ons voorstel strekt ertoe dat de vroegere ingangen (...) tijdens de gewone werkuren geopend zouden blijven en dat, wanneer zich ten gevolge van een okkasioneel personeelstekort een probleem van toezicht stelt (...), de toegang hiervan verzekerd wordt langs de nieuwe ingangen." Terecht wordt er in de wandelgangen ook op gewezen dat in de notulen van de fakulteitsraad (LW. 845/ Fac 3, 5.2, 7/2/85) een duidelijke afspraak ingeschreven staat die toemogtoe hoegenaamd niet nagekomen werd: "De dekaan zal erop toezien dat de verbeterde toegankelijkheid, die met de goedkeuring van de werken voorzien was, gerespecteerd wordt (opening tijdens de middag en tot 19 u. en dit voor de 2 toegangen)."

Dat klinkt allemaal bijzonder mooi, maar het personeelstekort in de bibliotheken is geen okkasioneel maar een kronisch probleem en valt dus slechts te doorbreken, of door nieuwe aanwervingen, wat virtueel uitgesloten is, of door een ekstra inspanning van alle betrokkenen. Die betrokkenen zijn op de eerste plaats degenen die een kantoor hebben in de gebouwen en het is dan ook aan hen om als eersten een redelijk alternatief voor te stellen. Het gaat niet op de mensen die voor de bibliotheek verantwoordelijk zijn alléén te laten knoeien aan problemen die per definitie onoplosbaar zijn zolang ieder-

een wel vragen maar geen ideeën heeft.

Tegelijkertijd mag er echter ook van de bibliotheekverantwoordelijken een ernstige luisterbereidheid gevraagd worden: zeker de uitholling van het statuut van bibliotekariswerk tot sekretariatswerk draagt nefaste trekken in zich. Een bibliotekaris is méér dan iemand die voor een computerscherm zit; het is iemand die het aan hem toevertrouwde terrein leert kennen als zijn broekzak, en als dusdanig duiding en uitleg kan verschaffen aan het publiek, zeker aan de nieuwkomers. Het is prijzenswaardig dat de K.U.Leuven fier is op zijn LIBIS-systeem en daar internationaal mee uitpakt, tegelijkertijd blijft het gebruiken van een bibliotheek méér dan alleen maar het stockeren van titels. Een bibliotheek is — zeker in een fakulteit als L & W — geen opeenstapeling van bedrukt papier; het is een levend geheel, organisch verbonden met een bepaalde afdeling en in symbiose met haar groei. Wie de symbiotische band niet respecteert — bijvoorbeeld door een depersonalisatie van de menselijke verhoudingen — ontken het wezen zelf van zo'n bibliotheek en haar eigenlijke functie. Het past hier dan ook te waarschuwen voor de al te grote betrokkenheid op de glitter van de Derde Industriële Revolutie; voor een fakulteit als L & W is op dit vlak een gezond konservatisme zeker niet misplaatst, op een moment dat de samenleving aan het doldraaien is en zichzelf wijsmaakt haar problemen te kunnen oplossen met systemen die op geregelde tijdstippen biept zeggen. Het zijn geen computers die een nieuwe *Herfstijl der Middeleeuwen* zullen schrijven en toch zou daaraan wel eens grotere behoefte kunnen bestaan dan aan het definitieve wetenschappelijke werk dat nog slechts uit statistieken en grafieken zal bestaan.

Eddy Daniels

Nieuwe vrijgestelde voor Kringraad

Verleden vrijdag werd op de Algemene Vergadering van Kringraad Rudy Lanssens met eenparigheid van stemmen tot nieuwe vrijgestelde verkozen. Daarmee zijn de personeelsproblemen van Kringraad voorlopig van de baan.

Kringraad en was de vorige jaren ook studentenvertegenwoordiger in de Interfakultaire Commissie voor Aggregatie en de Akademische Raad. Dit jaar studeert hij ook nog (bijzonder diploma kommunikatiewetenschappen) zodat Kringraad dit jaar een echt student als vrijgestelde krijgt.

ten kringen aanwezig, veertien stemmen voor Rudy Lanssens.

Frank Segers

Taak

Op de vergadering van vrijdag werd de kandidaat, zoals gebruikelijk bij alle verkiezingen, aan de tand gevoeld door de aanwezigen. Echt hevig ging het er niet aan toe, maar toch onthouden we het volgende. Zijn taak als vrijgestelde ziet Rudy niet als een soort one-man-show. De hulp en inzet van anderen blijven nodig, zeker nu hij er alleen voor staat als vrijgestelde. Die medewerking is er trouwens wat op verbeterd ten opzichte van vorig jaar, wat onder andere te merken is aan de ruime belangstelling voor de werkgroepen. Ook de verhouding KUL-ASR kwam natuurlijk ter sprake. Buiten het feit dat Rudy — zoals iedereen — de splitsing spijtig vindt, sprak hij de hoop uit dat de discussies hierover zoveel mogelijk buiten de Algemene Vergadering gevoerd zouden worden, dit om de toch al overladen agenda niet verder te belasten.

Verdere uitleg was niet nodig. Er volgde een (geheime) stemming. Veer-

Rudy Lanssens, een Evergreen. (foto Veto)

Elke donderdagmorgen...
Veto-morgen
Neem een abonnement!
Helemaal niet zo duur.

Spiegelgevecht met moordenaar

Twee weken geleden brachten de Studio's Onafhankelijk Toneel met "Absolute kunst" een wereldpremière in het kader van het Klapstuk '85. Deze week waren ze opnieuw in Leuven met "Murder in the dark of Atwood M.", een werkstuk rond enkele korte verhalen van de Kanadese feministische schrijfster Margaret Atwood.

"Murder in the dark of Atwood M." is een boeiende voorstelling geworden in vergelijking met "Absolute kunst". De zingeving van laatstgenoemde voorstelling beruiste grotendeels op een serie (niet on aardige) dia-beelden en een daarbij horende klankband. Door het overwicht van de audio-visuele apparatuur werd het spel van de acteurs gereduceerd tot een opeenvolging van al te gratuite (en enkele keer grappige) handelingen, die in het geheel van de opvoering vrijwel overbodig waren. Wat men blijkbaar over het hoofd had gezien, is dat dia-beelden en commentaar geen toneelvoorstelling kunnen dragen. In "Murder in the dark of Atwood M." hebben de video- en geluidsband zich op geen enkel moment opgedrongen: ze bleven als een zinvolle begeleiding op de achtergrond van het toneelgebeuren. De centrale zingeving van het stuk lag opnieuw in handen van de acteurs en hun teksten.

Mannen en moordenaars

De toneeltekst is, zoals gezegd, een collage geworden van een aantal korte verhalen van Margaret Atwood, gekombineerd en geïnterpreteerd tot een complexe tematiek op verschillende uit elkaar liggende en toch nauw samenhangende niveaus. De titel van de productie "Murder in the dark" verwijst naar een kinderspel waarbij iemand door loting wordt aangewezen en in een donkere kamer zijn slachtoffer moet kiezen. Hij die als detektieve werd aangesteld, mag de kamer pas na de moorddaadslag betreden en moet door ondervraging de moordenaar ontmaskeren. Iedereen van de aanwezigen moet de waarheid spreken, behalve de moordenaar: hij moet liegen. De relatie moordenaar-slachtoffer (detektieve) is de basisset voor waardoor de verschillende betekenis-lagen met mekaar verbonden worden en over mekaar heenschuiven. Met deze relatie als invalshoek analyseert "Murder in the dark" in de eerste plaats de verhouding tussen mannen en vrouwen. De aanwezigheid van een man suggereert wat hij met je of voor je zou kunnen doen. De aanwezigheid van een vrouw daarentegen bepaalt wat haar wel en niet aangedaan kan worden (J. Berger), lezen we in de programmabrochure. De boodschap is niet mis te verstaan: de vrouw is het slachtoffer van de man. Man-zijn is synoniem voor macht-hebben. "Hoe kan je van mannen houden?" vraagt zich één van de vrouwelijke personages af. "Dat alle verkrachters mannen zijn, betekent nog niet dat alle mannen verkrachters zijn, zeg je tegen jezelf. Je probeert wanhopig het beeld van de man van wie je houdt en die zelfs ook mag, vast te houden", maar dat lijkt een hopeloze taak zolang mannen' macht hebben want "Macht is de macht om te vernietigen". Waar de man verschijnt houdt het landschap op te zijn en wordt iets anders: het wordt een omgezaagde boom, een nek-geschoten hert, een verkrachte vrouw,

een oorlogsslagveld. Voor wie enigszins vertrouwd is met het werk van M. Atwood is deze problematiek bekend terrein. In haar opmerkelijke roman "Surfacing" wordt vrouw-zijn geassocieerd met een haast mystiek eenheidsgevoel met de natuur. De man is de bedreiger, de vernietiger van deze sakrale ruimte die symbolisch staat voor "het echte leven" in al zijn rijkdom en complexiteit. Ook de mannen waarvan in deze opvoering sprake is, hebben geen enkele interesse in de "echte ervaring". Hun logica is simpel: nemen, gebruiken en wegwerpen. Maar is het wel allemaal echt zo?

Volgens het spel moet ik liegen

De voorstelling begint met een beschouwing over het gevaar onvoorbereid een witte bladzijde binnen te stappen. Is het een waschijschuw aan het adres van de toeschouwer om achter het toneelgebeuren de fictie te zien en achter de fictie de waarheid? "Onder de bladzijde is een verhaal. Onder de bladzijde is alles wat ooit gebeurd is, over het meeste daarvan wil je liever niets horen". De toeschouwer moet op zijn hoede zijn nu hij expliciet in het spel betrokken wordt en in de duisternis zijn plaats niet meer kent. "Je kunt zeggen: de moordenaar is de schrijver, de detektieve is de lezer, het slachtoffer is het boek. Of misschien: de moordenaar is de schrijver, de detektieve is de kritikus en het slachtoffer is de lezer." Er wordt met de toeschouwer een spel gespeeld. Misschien is hij diegene die er in slaagt het kluiwen te ontwarren, misschien is hij het slachtoffer van hetgeen hij ziet en verdwijnt hij in de gapende opening van het witte blad dat zich boven zijn hoofd zonder een geluid weer sluit? Wat te verwachten van het einde? Een happy end? De voorstelling besluit met een klankband die langs twee niet-synchrone luidsprekers weerklinkt: verschillende verhaalaplots voor een man-vrouw verhouding worden uitgeprobeerd, maar het einde is steeds gelijk. "Laat je niet verleiden door andere plots, het is allemaal schijn, opzettelijk geconstrueerd om je te misleiden." De enige afloop is deze: met de dood valt het doek. Is de dood de ultieme "echte ervaring"? En wat gebeurt er tussen het begin en dit einde met mannen en vrouwen? Is het allemaal slechts een spel met een toevallige moordenaar en een toevallig slachtoffer? Of zijn beide het slachtoffer van een maatschappelijk verleden dat hen met klisjé-beelden langzaam wurgt? De toeschouwer als detektieve.

Tekst- en dansmontage

De sterke teksten van Atwood zijn op verschillende manieren in de voorstelling aanwezig: meestal in de vorm van een monoloog naar het publiek toe, een enkele keer als een eigenaardige dialoog waarin de sprekersaankondigingen ("zei ik", "zei jij") opgenomen zijn; en op het einde van de voorstelling horen we het reeds vermelde "Happy endings" op band. Sommige passages worden gesproken in niet altijd vlekkeloos Engels. De voorstelling wordt aangekondigd als een dansmontage. Er wordt inderdaad veel gedaan: soms op een populair-ritmische manier, maar meestal hoekig met onverwachte houdingen die voor even of voor enkele ogenblikken verstarren en abrupt weer overgaan in een andere beweging. De beste dansmomenten zijn die waarin de agressie van mannen tegen vrouwen fysiek gestalte krijgt: een afwisseling van elkaar pogen te begrijpen en aan elkaar proberen te ontkomen. Het spelletje van moordenaar en slachtoffer. Spiegelgevechten met zichzelf en de andere.

"Murder in the dark" is een evenwichtiger voorstelling dan "Absolute kunst" geworden mede door de mate van belangrijkheid van het spel van de acteurs en door een interessante combinatie van Atwoods teksten.

Erwin Jans

Weken op voorhand was de voorstelling van 'De Bedevaart' totaal uitverkocht. De belangstelling was zo groot dat zelfs een tweede opvoering voor een nokvolle zaal zou gezorgd hebben. De mot zit dus duidelijk niet in de populariteit van de Nederlandse kabaretier Freek De Jonge. Begrijpelijk maar tegelijk toch ook ietwat verwonderlijk. Zijn programma's zijn komisch maar blijven toch eigen-aardig en vaak ontoegankelijk voor het publiek. Een opvoering is voor hem in de eerste plaats ook een competitief spel tussen hemzelf en zijn publiek waarbij hij enkel bevredigd raakt wanneer dat publiek tot op het bot opgepeuzeld is. Vooral deze Zeeuwse leeuw zich donderdag 7 november op het Leuvense publiek stortte had Veto nog een babbel met hem. Heel 'getemd' beantwoordde hij onze vragen.

Veto: Freek De Jonge, je bent hier vanavond met je nieuwste soloproduktie 'De Bedevaart'. Zelf heb je het in het kunstprogramma 'Eiland' van de BRT aangekondigd als een poging om tot vervulling te komen die volgens jou in de nederigheid te vinden is. Hoe kan een dwarsligger als Freek De Jonge die al meer dan 15 jaar alle mogelijke waarden in de maatschappij heeft onderuit gehaald, tot zo'n punt evolueren?

Freek De Jonge: "Wat heb ik bereikt met wat ik tot nog toe gedaan heb? Ik ben geaccepteerd door een groot publiek en het werk wordt ook groot stevig gewaardeerd, ja. Maar als mens kan je daar niet zo goed mee uit de voeten. Je moet daar op één of andere manier aan ontsnappen. 'Hoogmoed komt voor de val' hebben wij geleerd. Je kan het aan nogal wat carrières van artiesten zien dat hoe groter die populariteit is, hoe moeilijker ze in hun privé leven komen te zitten. En dan zie je ook heel vaak bij mensen dat ze zich aansluiten bij een bepaald soort sekte. Dat is een vrij natuurlijke behoefte om je nederig op te stellen ten aanzien van iets of iemand."

Veto: Je haat-(liefde) verhouding tot het publiek is altijd een elementaire drijfveer voor je programma's geweest. Nu verwaarloos je die aandachtspool en ga je meer op zoek naar iets 'groots', iets 'bovenmenselijks'.

Freek De Jonge: "Zo sterk zou ik het niet formuleren. Mijn aandacht is weliswaar verschoven, maar toch blijft mijn programma voor een groot deel een dialoog met het publiek. Ik probeer de mensen te amuseren, maar zeg ook nog steeds dingen tegen hen die zij niet zo leuk vinden. Nee, je kan niet van een verwaarlozing spreken, eerder een aandachtsverschuiving. En die was voor mij noodzakelijk want je kan het publiek wel beschrijven of bepaalde situaties aan de kaak stellen, maar dat levert geen macht op. Dat is schijnmacht. Het publiek dicht je iets toe alsof je meer bent of iets beters of

Knieval voor de m

Freek D

hogers en dat is niet zo. Daar moet je voortdurend afstand van nemen. Daar moet je voortdurend op gewezen worden. Maar d'er is niemand die je daar op zeker moment op wijst. Dus je gaat op zoek naar iets buitengewoon dat je op je nederigheid wijst."

Religieus

Veto: Je bent op zoek naar een vervulling en gebruikt hiervoor het beeld van 'De Bedevaart'. In hoeverre is deze titel en het programma dat erachter steekt, religieus te interpreteren?

Freek De Jonge: "Het programma heeft niet echt een religieuze connotatie. Ik ben helemaal geen fanatieke godsdienstbelijder maar ook geen godsdiensthaat. Ik zoek wel het mystieke en het geestelijke. Dan zit je wel in de omgeving van de godsdienst maar voor de rest hoef je d'er niets religieus achter te zoeken."

Veto: Je zegt zelf dat je een vrij neutrale houding tegenover godsdiensten hebt. Waarom dan al die blasfemische, schokkende conférences in je vorige programma's?

Freek De Jonge: "Of die geciteerde conférences kwetsend, shockerend zijn of niet, dat interesseert mij niet. Dat is voor mij totaal onbelangrijk. Ik heb niet de behoefte om dat zo allemaal te katalogiseren. Het is wat het is. Wat voor mij wel belangrijk is, is het feit dat er bij het publiek een emotie ontstaat, dat er iets gebeurt met de mensen. En dat geldt natuurlijk voor de hele voorstelling. De humor is niet het allerbelangrijkste in mijn shows. Ik wil in eerste instantie dat het publiek geraakt wordt. Ik heb slechts één criterium: is er tussen de kabaretier en zijn publiek een spanning voelbaar. Als ik voel, als ik denk 'ik sta er langsheen te praten, dan moet ik een andere taal aanslaan.'"

Film

Veto: De interactie publiek-kabaretier is van groot belang. Hoe komt Freek De Jonge er dan toe om als taalvirtuoso een stomme film ('De Illusionist') te maken?

Freek De Jonge: "Het woord heeft geen zin in een film. Omdat ik maar heel weinig films ken waarin de humor zich in de dialogen afspeelt. En als dat zo is, dan is het als toneelstuk waarschijnlijk ook leuker. Het woord in de film is helemaal niet interessant. Wij werken nu aan een film over deze show. Daar komen conférences en verhalen in, maar in de speelscènes is het woord ondergeschikt."

Veto: Hoe verhoudt film en theater zich volgens jou tegenover elkaar?

Freek De Jonge: "Film is een medium en theater is een medium. Ze hebben slechts één ding gemeen, namelijk dat er een publiek tegenover staat. Voor de rest zijn ze totaal verschillend."

"In een film kan ik timen achter een snijtafel en denken: hier neem ik zo'n lange pauze, hier zo'n lange... In de zaal hoor ik het en kan ik niet anders dan op het moment zelf timen. Want als er in de bioscoop iets gebeurt

waardoor je er een fractie van een seconde naast zit, blijf je er dus 90 minuten een fractie naast zitten. En dan mis je de hele essentie van de zaak."

Veto: Is er in jouw film geen enkel spoor van teatrale beïnvloeding terug te vinden?

Freek De Jonge: "Ja, je gebruikt wel teatrale elementen. Je gebruikt visuele dingen die je in je programma gebruikt hebt. Dat is ook procedure. In de begin van de filmgeschiedenis waren veel variëteit-artisten die hun eigen act verfilmden. Dat is zelfs een heel goede procedure."

Sociaal engagement

Veto: Ten tijde van Neerland's Hoop was je aanvankelijk nogal sterk begaan met de wereld en zijn problemen. Later he

Lezing

moder

In de moderne kunst lopen heel wat binnerend over een reeks aluminium. Buren schildert stevast verticale kleu. Yves Klein schildert blauwe monochrom. On Kawara houdt zich onbegrijpelijk een briefkaart waarop hij h hele dag in de weer met het inventar. Wat beziet deze mensen? Hoe kon moeten we die dingen begrijpen? Alle zelden beantwoordt.

Wie dergelijke vraagtekens plaat kunstenaren, maar bij de eksploten Joseph Beuys, Anselm Kiefer, Ge binnenkort heldere antwoorden v namelijk een vierdelige lezingencycl. Wim Van Mulders zal daarin een Brusselse petit-bourgeois met de bol een pijp die er geen is. Maar de onsch verder dan de konstatering dat k vanzelfsprekendheden. Wim Van Mul leven en werk van Magritte uit de d. Met Marcel Broodthaers zitten v Broodthaers werkte vaak met banaal mossen, steenkool, eierschalen. Zijn de Conceptual Art, maar heeft een erg en andere dimensies worden belich Gildemeyn op donderdag 28 novemb

Een van de meest ophefmakende k Beuys. Beuys beschouwt de kunst al plaatst vermolde deuren met suk museum, werkt met blokken vet en v niet. Een erg omstrede, maar hoe da De Decker een uiteenzetting geeft op Tenslotte komen nog drie ku schilderij aan bod: Georg Basel werk is vooral van cruciaal belang schilderij; figuratieve elementen terug op een brede cultuurtraditie en Dit Duits drieluik wordt belicht door De lezingen gaan door in de Vande per lezing of 360 f voor de vier.

ASLK

AD FUNDUM
STUDEREN
EN VERSTANDIG
M'N CENTEN
BEHEREN

Je vindt de adressen van de ASLK-agentieschappen in de Gouden Gids, rubriek "Banken".

VERSTANDIG STUDENTEN OPENEN HUN ZICHTREKING BIJ DE ASLK.

mikrofoon van Veto

DE JONGE

En dat betekent helemaal niet dat het programma 'De Bedevaart' — dat 'anders' is dan mijn vorige programma's — een einde van mijn carrière inleidt. Nee, het is gewoon een evolutie in de behoefte die ik voel. Naar mijn indruk ben ik nog altijd even strijdbaar, maar het heeft een andere vorm gekregen. De toon die je aanslaat als je 25 bent is eenvoudigweg niet dezelfde van als je 40 bent. En ik ervaar dat zelf ook. Mijn taalgebruik past zich aan. Ik heb die woorden niet meer zo voor in de mond liggen. Alles wat ik doe is spontaan gegroeid.

Veto: Is die afstandname van een sociaal-geëngageerde houding ook niet wat gegroeid uit een gevoel van ontgoocheling?

Freek De Jonge: «Nou, nee, niet het gevoel van ontgoocheling. Maar ik heb geen zin om met mijn hoofd net zolang tegen de muur te buiken tot ik dood ben. Nee, dan draai ik me liever om en kijk of ik nergens anders een uitweg kan vinden.»

Veto: Heb je die uitweg elders gevonden?

Freek De Jonge: «Die uitweg, die vind je niet. Soms denk je wel: hey, deze muur is zachter dan die andere. Maar dat is slechts tijdelijk, want je blijft je hele leven lang zoeken. Ook de manier waarop de CCC hier in België de dingen probeert te veranderen is niet de goede. Het is een zinloze weg. Dit geldt trouwens voor elke vorm van fanatieke acties. Want voor je het weet zit je weer gebouwen op te blazen. En dat helpt niets want op die manier sluit de maatschappij zich aan tegen dit soort dingen en is elke kollektieve verbetering uitgesloten.»

Veto: Als je om je heen kijkt, zie je toch wel dat die aandachtverschuiving van de kollektieve naar de individuele interesse ook in de maatschappij merkbaar is?

Freek De Jonge: «Dat is juist. Dat kan je ook goed konkluderen uit de verkiezingsuitslagen zoals die bij jullie uit de bus zijn gekomen. De mensen die nog wat hebben, gaan voor zichzelf kiezen terwijl men, toen er nog flink wat te verdelen was, graag bereid was om ook nog eens aan een ander te denken. Dat is eerder een golfbeweging en een samentrekking. Dat is typisch menselijk. En hoe minder er is hoe erger dat wordt. Daar hoef je je geen illusies over te maken.»

Vlaanderen

Veto: Nederland-Vlaanderen, hoe groot voel je dat verschil als kabaretier?

Freek De Jonge: «Nou, echt groot is dat niet, maar er is toch één duidelijk essentieel verschil. Vlamingen zijn veel serieuzer in het benaderen van mijn werk, van hetgeen ik op de scène doe. In Nederland is men er absoluut alleen maar op uit zich te amuseren. Het grote publiek bij ons komt naar mijn shows om zich de dijen stuk te slaan. Vlamingen hebben ook oog voor het artistieke, het esthetische facet van mijn shows.»

Veto: Gaat jouw woordenspel niet te

In de reeks lezingen komt ook Magritte aan de beurt; een fragment uit 'Het Geheugen'.

snel voor Vlamingen?

Freek De Jonge: «Ja, misschien wel iets te snel. Nederlanders houden het wel allemaal beter bij, maar ik denk toch dat het allemaal goed te volgen is.»

Veto: Ben jij zoals Paul Van Vliet; hou jij van Vlaanderen?

Freek De Jonge: «Kom, kom, dat is wat patetisch! Ik kom hier graag maar ik ga ook weer graag naar Nederland terug.»

Veto: Heb jij soms de indruk dat het Nederlandse publiek meer mee is tijdens je optredens? Is de voeling met het Nederlandse publiek anders dan met dat van hier?

Freek De Jonge: «Ik heb de indruk dat het programma hier beter tot zijn recht komt dan in Nederland.»

Veto: Voel je in Vlaanderen meer respons?

Freek De Jonge: «Meer respect. Respons is niet belangrijk. Belangrijker is het respect voor je werk. Dat men weet dat je niet alleen maar bezig bent met een aantal grappen op mekaar te stapelen maar dat je ook nog iets te melden hebt. En daar wil het publiek hier in meegaan en zich er door laten ontroeren.»

Gedeeld werk is...

Veto: Freek De Jonge is een grote persoonlijkheid wordt gezegd. Dat is waar. En toch geeft hij vaak de indruk niet alleen te kunnen werken (Bram Vermeulen, Willem Breuker, Hella De Jonge). Heb jij werkelijk iemand nodig om je in goede banen te leiden?

Freek De Jonge: «Nou, degene die ik echt nodig heb, is het publiek. Zonder publiek zou het nooit iets worden. Want een romancier doet, achter zijn schrijftafel een boek van 400 bladzijden met een heldere compositie schrijven, dat zou ik nooit kunnen. Ik heb het publiek nodig om een voorstelling op te bouwen. En daarnaast werk je met een aantal mensen samen die je terzijde staan met adviezen en met stimulans.»

Veto: Dus je denkt gewoon: gedeeld werk is half werk?

Freek De Jonge: «Ja natuurlijk, het is altijd plezieriger om met zijn tweeën aan iets te werken dan alleen. Ik wil niet pretenderen dat ik deze programma's alleen doe. Maar ja, ik heb toch het vermoeden dat ik het medium ben. Als ik met een andere vrouw getrouwd was, werkte ik waarschijnlijk met die samen, als ik Bram niet had ontmoet dan... ik denk toch wel dat het zo gelopen was. Maar ja, je kommuni-ceert met die mensen. Plezierig, ze kunnen je ook op betere ideeën brengen.»

Veto: Wanneer mogen wij Freek De Jonge hier terug verwachten?

Freek De Jonge: «Binnen 20 minuten als je naar de voorstelling komt kijken en daarna kan het wel een tijdje duren, want ik verdwijn nu ongeveer twee jaar van de scène om al mijn aandacht op mijn tweede langspeelfilm toe te spitsen. En daar mogen jullie ook naar gaan kijken, maar dan zal ik er naar alle waarschijnlijkheid niet bij zijn voor een interview.»

Luk Raeymaekers

Freek doorbladerd entoesiast de door Veto's interviewer geschreven tesis over De Mars. De kerel links is de manager. (foto Veto)

She liked it she didn't like it she pretended she liked it "murder in the dark"

De verhouding tussen man en vrouw zal wel eeuwig een onderwerp in de literatuur blijven. 'Studio's Onafhankelijk Toneel' bewerkte enkele verhalen van de Canadese schrijfster Margaret Atwood (° 1939) rond dit thema tot een "dansmontage". De 7 verhalen van Atwood zijn pas achteraf — als je het programma doorneemt — reconstrueerbaar, maar toch laat deze voorstelling een diepe indruk na, een pessimistische.

De "angst voor het witte blad" zorgt ervoor dat de voorstelling maar moeizaam op gang komt. De twee vrouwelijke dansers/akteurs besluiten de gok te wagen, later komt ook de schrijver zelf geforceerd nuchter op toneel. Die angst is begrijpbaar: de kracht van het woord is zo groot dat het meteen de herinnering fikseert, een proces dat bijna onherroepelijk is. Toch proberen Ton Lurgerink, Amy Gale en Angelica Oei dat proces om te keren: de herinnering wordt klinisch benaderd (de acteurs spreken over zichzelf in de derde persoon) en zorgvuldig omcirkeld. De interpretatie wordt open gelaten.

Murder in the dark

Zoals dat bij het O.T. stilaan de gewoonte is wordt er helemaal niet naar realisme gestreefd, integendeel zelfs: tijdens het akteren wordt een film gedraaid die het eigenlijk veel beter "zegt" dan de woorden en zo de handeling op de scène soms overbodig maakt; de acteurs spreken op bepaalde momenten in een mikrofoon, terwijl dat helemaal niet nodig is; elk verhaal wordt abrupt afgebroken door een "dansscene" — vaak grotesk of pasticherend en daardoor soms ook storend.

Stilaan worden de herinneringen helderder en meer gedetailleerd. Een van de vrouwen herinnert zich nog precies de ingrediënten van een blik vergif dat ze als kind gemaakt had, alleen haatte ze niemand genoeg om het ook uit te proberen. Stilaan is er ook geen sprake meer van relaties maar van machtsverhoudingen. De vrouw blijkt geen eigen wil te (mogen) hebben: of ze 'n leuk vindt of niet, ze moet maar doen alsof ze 't leuk vindt, want hij wil dat... Het spelletje "Murder in the Dark" wordt plots bitter ernst: de jeugd is voorbij, de pret ook.

Het Hoe en het Waarom

Eén keer mag de vrouw de baas spelen: ze laat de andere vrouw en de man de meest belachelijke dansspasjes uitvoeren, maar lang duurt het allemaal niet. Later zal ze dan toch proberen een mooie herinnering aan de man op

te diepen. En ja, ze "begint onderaan" en denkt aan een teder moment, maar weer wordt het beeld brutaal verstoord: "Dat alle mannen verkrachters zijn betekent nog niet dat alle mannen verkrachters zijn", besluit ze. Verliezen doe je toch, waarom dan nog die moeite?

Dat pessimistische beeld wordt nog eens versterkt door het slot van de voorstelling. Terwijl zich op de scène een onontwaaarbaar klun van relaties opstapelt, hoor je het verhaal van John en Mary: hoe ze verliefd werden, trouwden, twee kindjes kregen, en daarna stierven. Maar dat verhaal kan je ook variëren, je kan het iets leuker of gewaagder maken. Je kan de man een minnares bezorgen en Mary zelfmoord laten plegen. Of je kan "een reusachtige vloedgolf" het hele huis laten overspoelen. Of...Of... En dan blijkt plots dat de taal toch weer zo machtig niet is en ook heel wat verdoezelt. De "plot" is maar een opsomming, een willekeurige opsomming bovendien. Autentiek leven is pas mogelijk als je je losmaakt van die oppervlakkige plot en op zoek gaat naar het Hoe en het Waarom.

Die boodschap, echter, komt wel te laat om nog geloofwaardig te zijn.

Koen Van Muylen

Stripklub Schanul

Ongeveer 1,5 jaar geleden besloten enkele verzamelaars van antieke strips aan hun hobby een nieuwe dimensie te geven. Zij richtten een stripbibliotheek op met naam "Schanul".

De initiatiefnemers zien de bibliotheek gewoon als hobby. Zij hebben daarbij geen commerciële aspiraties, maar tevens wensen zij er ook niet aan toe te leggen (selfsupporting). Aan de leden wordt een financiële bijdrage gevraagd van 75 frank lidgeld per jaar plus 4 frank per boek dat men ontleent. Dit geld wordt volledig besteed aan de aankoop van "nieuwe" (d.w.z. meestal tweedehands) strips. Momenteel beschikt Schanul reeds over zo'n 1600 albums. Maar deze verzameling kent dus nog steeds een continue uitbreiding. Bij de samenstelling let men op differentiatie en volledigheid. Dus men streeft naar zoveel mogelijk verschillende series en voor elke serie naar zoveel mogelijk verschillende titels. Bij Schanul vindt men voornamelijk het aanbod van de gevestigde stripuitgeverijen: Lombard, Dargaud, Dupuis, De Standaard en Casterman.

Verder nog wat praktische informatie: De bibliotheek is gevestigd in de Vlamingenstraat 47 (kafé Charabande) en is open op maandag en donderdag telkens van 18.00 tot 19.30 u.

gen over de kunst

zatte figuren rond. Andy Warhol loopt al laten. Wat bezielt deze man toch? Daniel stroken die opvallen door hun simpelheid, promen, grote vlakken van het zuiverste ijg met het schilderen van data, verstuurt uur van zijn ontwaken vermeldt, en is de eren van zijn eigen handelingen en leven. en zijertoe hun kunst zo op te vatten? Hoe maal vragen die gesteld worden, maar zeer

st — niet bij het werk van genoemde van René Magritte, Marcel Broothaers, org Baselitz en Sigmar Polke — mag wachten. De vzw Amaranat organiseert s over moderne kunstenaars. cherpe blik werpen op René Magritte, de oed. Iedereen kent de pijp van Magritte; tbare reikwijdte van Magritte's kunst gaat ier gespeeld wordt met konventies en iers, bekend van onder andere BRT 3, zal eken doen op donderdag 21 november. e pas echt in de hedendaagse kunst. voorwerpen uit de dagelijkse omgeving: werk is verwant met de arte povera en met specifieke en persoonlijke betekenissen. Deze door Broodthaerskenner Marie-Pascale er.

stenaars van de laatste decennia: Joseph een middel tot politieke en sociale actie, elachtige inkervingen en graffiti in het as, en schuwt de controversiële uitspraak ook erg belangrijke figuur, over wie Amy donderdag 5 december. stenaars uit de hedendaagse Duitse itz, Sigmar Polke en Anselm Kiefer. Hun voor wat er momenteel gebeurt in de worden gheverwaard, de kunst gaat heft aandacht voor artistieke technieken. lo Coucke op donderdag 11 december. kelenstraat 30. De inkom bedraagt 120 fr (DW)

Levende literatuur in Leuven

L iteratuur wordt meestal behandeld als een mystiek begrip: veel uitleg over "talent" en "de muze" en "geniale persoonlijkheid" enz...

Die mystiek wil dat schrijven een "gave" is, slechts unieke figuren geschonken; terwijl het natuurlijk een techniek is die door ieder min of meer intelligent mens tot op zekere hoogte kan aangeleerd worden. Een techniek die dan door inderdaad uitzonderlijke persoonlijkheden gebruikt kan worden om meesterwerken te scheppen, maar die daarom niet minder dient verworven te worden via oefening, oefening en nog eens oefening.

Een normaal mens nu zou verwachten dat aan zoiets als een universiteit — waar de skripturale expressie toch van eminent belang is — minstens een paar kursussen zouden bestaan waar degenen die zich tot schrijven geroepen voelen een zekere initiatie kunnen krijgen in wat heet "moderne schrijftechnieken". Vergeet het: in Letteren en Wijsbegeerte kan je wel ingewikkelde analyses lezen rond van alles wat met literatuur (of liever, met Literatuur) te maken heeft; als je zelf wilt schrijven moet je elders terecht. Bij de Universitaire Werkgroep Literatuur bijvoorbeeld. Waarvan de koördinator, Hans Devroe, literatuurwetenschapper, auteur en medewerker *De Standaard*, nu weer een nieuwheid plant: een cyclus *semiotiek*, totnogtoe aan KU Leuven of RU Gent niet te vinden.

Veto: Een Werkgroep Literatuur. Vanwaar dat idee aan een universiteit waar complete instituten zich daarmee bezig houden?

Devroe: «Het initiatief is zes jaar geleden aan 't Stuc gegroeid, in het kader van het programma creatief met cultuur bezig zijn. Daaruit is dan een weinig gestructureerde werkgroep creatief schrijven ontstaan, heel prak-

tisch opgevat, met oefeningen om o.a. de drempelvrees, de *writers block* te overwinnen. Geleidelijk aan zijn we alle mogelijke genres gaan verkennen, van het kortverhaal via het luisterspel, de essayistiek, het interview tot filmscenario en romankompositie.»

«Wij hebben daarbij de medewerking gekregen van vakmensen als Frans Verleyen, Marc Didden, Harry Kümel, Flor Stein, Frans Puttemans ... Wij zijn dan ook op eigen vleugels gaan vliegen, meer struktuur gaan geven, en ook een steviger onderbouw gaan uitwerken in een tweede cyclus die eerder theoretisch is, en waaraan ook professoren als Hugo Brems en Marcel Janssens meewerken.»

Theorie en praktijk

Veto: Is dat laatste niet een gevaar? De verademing die de meeste deelnemers in de eerste cyclus ervaren is toch precies dat er nu eens praktisch met de genres wordt omgesprongen, dat er schrijfoefeningen zijn in plaats van exposés met zoveel als mogelijk bespreking van mekaar's werk enz...

Devroe: «Dat is inderdaad zo, maar je moet niet vergeten dat wij een heel heterogeen publiek krijgen: voor een stuk mensen die al jaren in hun eentje zitten te schrijven maar daarmee niet durven of kunnen naar buiten treden. Voor een stuk echter ook mensen die gewoon graag lezen en dat met meer achtergrondkennis willen doen.»

Veto: Maar ook bij die mensen leken de praktische gedeeltes het meest aan te spreken. Kan die tweede cyclus eigenlijk niet beter opgevat worden als een uitdaging van de initiatie uit de eerste cyclus, waarbij je desnoods over mekaar's werk in de clinch gaat?

Devroe: «Het probleem is dan wel dat de genres zo uiteenlopend zijn. In de eerste cyclus "proeven" de deelnemers als het ware op een vakkundige manier van een veelheid van genres. De praktijk wijst uit dat dit heel wat mensen op weg helpt in de richting waarin zij zich willen bekwaamen, maar het is ontzettend moeilijk om genoeg

mensen per genre te vinden om telkens een stevige groep uit te bouwen. Bij een strakke aanpak bestaat er trouwens het gevaar van uniformisering in het schrijven en dat is natuurlijk iets wat ten allen koste moet vermeden worden.»

Veto: Maar het element groepsvorming bij mensen die met schrijven bezig zijn is toch heel belangrijk: het besef dat je niet de enige gek bent die daarmee bezig is.

Devroe: (lacht) «Wij proberen dat ook wel voor het meest beoefende genre, de poëzie: vanaf het tweede semester dit academijsjaar (11 februari) zal er hier in Leuven iedere dinsdagavond — naast de theoretische tweede cyclus op donderdagavond — een cyclus *Wandelen door de poëzie* doorgaan; bespreking van gedichten vertrekend uit het Gilgamesj-epos, met zijprongen naar de Chinese, de Arabische, zelfs de Eskimo-traditie, tot heden. Dat met de bedoeling de eenzijdigheid en de beperktheid te doorbreken.»

Veto: Mensen die schrijven zijn per definitie ook individualisten.

Devroe: «Precies. Groepsvorming van gelijkgestenden is nuttig, maar kan nooit een vervanging zijn van de eigen worsteling met de taal. Je kunt mekaar stimuleren, maar als je niks anders meer doet dan mekaar's werk bespreken, krijg je al snel het gevaar van egotripperij.»

Semiotiek en universiteit

Veto: Er is nu ook die cyclus *semiotiek*.

Devroe: «Die gaat door in het eerste semester, omvat negen dinsdagavonden, en begint 26 november.»

Veto: Die cursus lijkt me opnieuw eerder theoretisch.

Devroe: «Inderdaad, als tegengewicht voor de praktische cursus *creatief schrijven*, die al bezig is van midden oktober, telkens op donderdag, zoals steeds in 't Stuc. Wij hebben voor die semiotiek de medewerking van Luc De Vos (VUB - UIA), Herman Parret (VFWO, UIA - KUL) en Dirk Verbeek (Instrumentenmuseum Brussel).»

Veto: Maar is daar nu echt behoefte aan? Moet je nu ineens semiotikus zijn om te schrijven?

Devroe: «Natuurlijk niet. Maar je kan er ook niet aan voorbij dat semiotiek de nieuwe richting is ook in de literatuurwetenschap. Hier in Leuven gaan de professoren De Pater (L&W) en Van Poecke (P&K) daar wel wat op in, maar zonder dat het vak als vak bestaat. Zelf schreef ik een novelle *De Stilte*, die sterk semiotisch beïnvloed is. Maar de universitaire programma's zijn blijkbaar te stroef om soepel in te spelen op wetenschappelijke vernieuwingen. Terwijl de ervaring toch bewijst dat daar wel nood aan is. Daar komen wij dan met onze Werkgroep op de proppen.»

Universiteit en creativiteit

Veto: Riskeer je zo niet tot de uitbouw van een pseudo-universiteit te komen? Er wordt al zoveel geblokt en bestudeerd in Leuven, terwijl de grote klacht van zoveel mensen die creatief bezig willen zijn, toch is dat uitgerokend dit in geen enkele richting echt kan.

Devroe: «Voor een deel klopt dat. Maar onze aanpak is heel anders, geen ex cathedra-onderwijs, maar veel discussies en oefeningen. Voor ons zijn de cursisten mondige mensen. Er lopen hier aan de universiteit trouwens enorm veel gefrustreerde mensen rond — ook onder de professoren — precies omdat zij het gevoel hebben met te verdoorgedreven specialisatie bezig te zijn en niet aan eigen ontplooiing toe te komen. Maar je mag daarom het belang van theorie toch niet over het hoofd zien.»

Veto: Hoezo?

Devroe: «Er is een natuurlijke ambivalentie in literatuur bestuderen en literair bezig zijn en heel wat germinaten bijvoorbeeld hebben daar last van. In een eerste fase is studie een rem op de eigen creativiteit omdat je bedolven wordt onder een traditie en hoogstens nog kunt imiteren. Ook omdat in het studiepact eigen creativiteit inderdaad nergens aangemoedigd en soms belachelijk gemaakt wordt: L&W vormt ofwel leraars ofwel wetenschappers, maar geen auteurs. Ook Pers & Kommunikatie blijft hier nagenoeg uitsluitend theoretisch. Als je echter doorheen die fase van ontmoediging heenworstelt en toch je

eigenheid gaaf houdt, dan komt er een moment waarop al die theoretische voorkeuren gaan renderen, omdat je horizon verbreed is en je de diffuse elementen geassimileerd hebt. Dan pas kom je ook tot echte creativiteit. Wat daarvoor komt is leergeld.»

Schrijversakademie

Veto: Hoevelen blijven er in hun frustratie onderweg steken?

Devroe: «Ontzettelijk veel. Dat proberen wij ook tegen te gaan met de Werkgroep: wij proberen mensen die in hetzelfde schuitje zitten samen te brengen om ervaringen uit te wisselen. En wij proberen de eenzijdigheid te doorbreken door de mensen aan te moedigen verschillende genres tegelijkertijd uit te proberen. De bedoeling op lange termijn is te komen tot een heuse Schrijversakademie die op hetzelfde niveau werkt als bijvoorbeeld een Tekenaakademie. Daar krijg je naast schetsoefeningen toch ook les over het impressionisme.»

Veto: Het initiatief is wel inleek in ons land.

Devroe: «Niet alleen in ons land. In Amsterdam was er vorig jaar een nogal spektakulaire poging, *Kolofon*. Toen de belangstelling onverwacht groot was hebben ze dadelijk subsidies aangevraagd en toen ze die niet kregen het zaakje weer opgedoekt. Wij zijn nu al in ons zesde jaar en totnogtoe zelfbedruipend. Slechts ons driemaandelijks tijdschrift *Wd*, waarin onder andere de beste bijdragen van onze leden worden gepubliceerd, krijgt een beetje overheidssteun. Maar waar het de Werkgroep zelf betreft, is dit jaar onze eerste subsidieaanvraag ingediend.»

Veto: Hopen dat het lukt.

Devroe: «Maar zonder dat doen we ook door, hoor.»

Eddy Daniels

Inlichtingen: Kapucijnenvoer 67/15, 3000 Leuven, tel. 016/22 93 24. Zie ook wekelijks de *Agenda van Veto*.

Elke donderdagmorgen...
Veto-morgen
Neem een abonnement!

Het beste uit de kringbladen

D at deze rubriek één van de best gelezen rubrieken van dit blad is, zal u allen ondertussen welbekend zijn. U bent het trouwens momenteel aan het bewijzen. Niet dat u daar zo fier op moet zijn, beste lezer. Integendeel, het getuigt van enige kortzichtigheid en gemakzucht dit soort soap-artikels als kook te verzoeken, vooral dan als het over het eigen kringblad gaat. Maar goed, menselijk mag ook nog. Wat u misschien niet weet, is dat deze artikelenreeks zo'n twee jaar geleden door ene Vanzwam werd gesticht. Tegelijk is deze heer de uitvinder van de stijl die in deze artikels gebruikt wordt, een mengeling van bruto geschied en scherpe humor, zodat zelfs de meest serieuze kringbladschrijver ermee kan lachen als zijn produkt in de grond geboord wordt. Het is trouwens opvallend hoeveel kringredakteurs direkte opmerkingen aan het adres van Vanzwamske, Vanzwamske opvolger, in hun redactioneelte inlassen.

Daar deze kringbladbesprekingen kennelijk sukses hebben, maar omdat zelfs Veto-redakteurs afgestudeerd geraakt, wordt vanaf heden deze rubriek gevuld door ondergetekende. We zullen dan maar meteen klare wijn schenken: met Vanzwamske wordt het hard. Champagne voor goede, de bijl voor slechte kringbladschrijfsels. Voor het gemak wordt de tussenliggende

grijszone verwaarloosd. Gezien de prijs van schuimwijn en de belabberde financiële toestand van dit blad, weet u dan ook meteen wat er u te wachten staat. Trouwens, wie zich na een harde beurt in deze rubriek niet meer kapabel voelt een kringblad vol te schrijven, kan altijd hier wat ervaring opdoen. De redakteur heeft mij laten weten dat er nog steeds kringkorrespondenten gezocht worden.

Krimmax

Het tweede nummer van dit krimnologienblaadje is ook weer uit. Niet zo moeilijk als je het volume bekijkt, schamele 12 pagina's, spaarzaam op A5-formaat verkleind. Het blaadje bevat trouwens zeker een heleboel informatie voor krimnologiestudenten. Zo leren we bijvoorbeeld wie wat doet in het presidium en dat er 237 ingeschreven zijn voor krimnologie, waarvan 147 dames. Maar van journalistieke stijl en vormgeving hebben ze daar precies weinig kaas gegeten. Vooral de illustraties vallen op. Ze staan inhoudelijk volledig los van de teksten en zijn bovendien plagiaat. Zo staat er bijvoorbeeld een parmantige Kamagurka over misbruik van geneesmiddelen bij de aankondiging van een overigens boeiende cyclus proffvoordrachten. Beste Krimmers, vergeet niet dat de inhoud van artikels op de tweede plaats komt; op de eerste plaats staat de inspanning nodig om te bereiken dat uw artikels gelezen worden. Gebruik eens wat plakletters voor de titels, zoek een passende foto of tekening. Voorwaar, of Krimmax zal een berichtenblaadje blijven.

Trouwens, nog zo'n verschrikkelijke schoonheidsfout is de wijze waarop het ingezonden artikel over

«Doorheen tralies» van voorvader Vanzwam behandeld wordt. Weggedrongen in een hoekje op pagina 9, getypt met kleinste interlinie... Wat meer respect voor dergelijke waardevolle bijdragen zou niet mistaan. Enfin, volgende keer uw waar wat aantrekkelijker presenteren, zoals ze dat in Alma 2 proberen, en dan zullen we er nog eens over nadenken.

Oli-dom

Met deze tussentitel zal u het waarschijnlijk wel begrepen hebben: de bijl voor de 'vunze vulkaan'. Oli & K vinden voor hun schachtennummer geen beter onderwerp dan domweg seks. En dan nog van het nivo poep-neuk-kots. Het begint al met de voorpagina alwaar twee koebeesten

Kreunen

In het redactioneel van zijn Floreat, begint Tuur meteen onze neef en voorganger Vanzwamske te bewerken, maar zal nu moeten merken dat Vanzwamskes normen anders lig-

Oli & ko; de koebeesten kunnen het zelfs beter.

(foto geo)

gen. Tuur maakt zich namelijk zorgen over Vanzwamskes reactie op de Floreat-voorganger. Wel Tuur, uw voorant is niet mis, maar informatief waardeels. We leren ook dat men bij Floreat vindt dat het kringblad "terug wat plezanter, wat meer een uitlaatklep voor alle onnozele zottigheid die er toch in een student zou moeten zitten", zou moeten worden. En dat terwijl wij hier proberen ons blad inhoudelijk zo sterk mogelijk te maken, nou.

Gelukkig maar vinden we in voorliggende Floreat weinig van Tuur's verzuchting terug, behalve dan de heringeverde hartsubriek en wat ander gemodder. Wees gerust Tuur, ik zal daar niet over kreunen, veeleer kreunen die pagina's onder mijn bijl. Let wel, slechts die bewuste pagina's want voorts zit deze boerengazet niet slecht in mekaar met een uitgebreid gamma van artikels van studiebeurzen tot Greenpeace. Wel willen we even een vermittiging sturen aan het adres van uw reissagenschap: het bedrijf Upjohn nv heeft verdachte activiteiten in Zuid-Afrika. Voor meer informatie verwijzen we naar het bestaande aktiekomitee Boykot apartheid.

Opvallend aan deze Floreat zijn natuurlijk de kleurtjes. De boere-kotters drukken schrijfsels namelijk met een eigen stencil-machine, en wel in een veelvoud van verschillende inkten: zwart, roze en babybleu. Daardoor dan nog een paarste kaf, en u begrijpt dat de tere oogjes van Vanzwamske pijn beginnen te doen. Op de koop toe zijn vele teksten nogal zwakjes afgedrukt. Men spaart niet met de kleurtjes maar wel met de inkt. Welaan, beste Tuur, ik zal u de rekening van de optiens sturen.

Zo, niet slecht voor een eerste aflevering, al zeggen we het zelf. Trouwens, wij houden de kringbladen natuurlijk niet tegen om een rubriek "Het beste uit Veto" te openen.

Vanzwamske

Bent u al gedoopt, schachtjes?

In vraag stellen...

De tijd dat er doden vielen bij dopen lijkt definitief voorbij. Vroeger waren deze manifestaties veel zotter en zatter. Sommige ouderejaars blikken weemoedig terug naar de tijd van toen.

Wanneer we vergelijken met leger-toestanden, dan valt ons op dat de ontgroening ook daar nog veel bijval kent. De sadistische neigingen van de miliciens worden daar duidelijker geprofileerd door de druk die uitgaat van de autoritaire hiërarchie en het zich afzetten hiertegen wordt vertaald in het vernederen van de nieuwelingen. Aan de unie is dit minder duidelijk, maar toch is het niet onheus zich even af te vragen wat de zin van dit alles is. Enfin, degenen die niet aanwezig waren, hadden weer eens...

Jos Hendriks
Frans Hombroux

Er worden nog vele eerstejaars gedoopt te Leuven, wat bewijst dat niet alle tradities de wereld uit zijn, wel integendeel. Lippenschuuders als schacht, doopmeester, doopkantus, ancien e.d. herinneren ons niet aan de kerkse ritus, maar aan een jaarlijks terugkerende studentenaangelegenheid. Wij bogen met deze reportage geen totaalbeeld, dan wel een sfeerbeeld van een viald dopen.

De doopmeester-pillendraaier had een drankje gebrouwen voor zijn dopelingen met volgende ingrediënten: bier, peperkoek, choco en eieren. Het had iets van een bekende kokosnotenlikeur. Op het menu stonden ook toastjes met veel look en andere kruiden, wat een eksponentiële braakneigingskurve tot gevolg had. Rare brouwsels en dito hapjes blijken populair te zijn tijdens studenten-dopen.

Van de 180 schachten waren er 70 komen opdagen. Algemeen bleven de proefjes braafjes, men probeerde het ludieke element te laten primeren. De schachten zelf bleken tevreden en wijzelf hebben geen chagrijnige gezichten opgemerkt in de roeuzegelachtige Albatros. De doopkultus wordt in deze fakulteit ervaren als een onmisbare schakel in het studentenleven. "Wie wil, mag komen; men moet niet meedoen." (?)

Boerekor

Een grondige voorbereiding lag aan de basis van de overweldigende opkomst en de uitbundige sfeer. Na de buitendop volgde een combinatie van binnendop-kantus in het frivole (?) Tirolerhof.

"Voor de boerenkotters is een doop een traditie die men wil volhouden en

degene die niet meedoet, wordt niet vies bekeken", opperde een ex-doopmeester. "De uitdrukking 'domme schacht' wordt enkel tijdens de doop gebruikt."

De peter- en meterwerking en de wetenschap dat het allemaal zachtjes zou verlopen waren verantwoordelijk voor de hoge opkomst (70 à 80%).

Een andere student sprak met tranen in de ogen over de goede oude tijd toen de studenten nog vele liedjes kenden uit de kodeks. "De doopkantus vervaagt; als de studenten nu ergens komen op een oud-studentenfeest, dan kunnen ze niet eens meezingen."

Industria

De beroemde New-Yorker schouwburg was gevuld tot aan de nok, zelfs iemand van de BRT was aanwezig.

Volgens Marianne moet een goede doop een dosis durf en een deel spitsvondigheid insluiten, zowel vanwege praesidium als schachten, volgens het principe: laat een schacht nooit doen wat jezelf niet zou doen. Toch werden er strafdopen gehouden om de orde te handhaven (met kleine venijnige zweepjes op de blote biljetjes).

Omstreeks 24 uur volgde de apotheose toen een vijftal schachten mekaar bekegelden met mayonnaise, eieren, ... Schande! Schande! In Afrika lijden ze honger... maar toch leuk om zien.

Ongeveer de helft van de schachten waren opgekomen, tot groot jolijt van de doopmeester. Deze is van oordeel dat zowel schachten als publiek plezier moeten beleven aan de doop. Daardoor zien we een evolutie van individuele doop naar doopshow. Het komt erop aan origineel te zijn.

De meeste schachten vonden het wel leuk, maar te langdradig. Wij citeren: "Nee, niet lollig, maar dat komt misschien nog wel." "Ja, de organisatie, vooral in het begin..." "Beestig,

hè, vettig, maar toch nogal plezant..."

Ekonomika

Twee criteria vormen de basis voor de doop: hij moet interessant zijn én voor de schacht en vooral voor het publiek.

Typisch voor deze fakulteit was de grondige voorbereiding en het groots opgezette spektakel. Men kijkt naar vorige jaren en praat met andere fakulteiten. De fiets-yoghurt-kaas-kombinatie kwam zelfs uit Brussel (Ekam).

Het aantal te dopen schachten wordt bewust laag gehouden (ongeveer 250 op 700). "Teveel is teveel; beter wat minder en grondiger; na 4

uur doop is het maksimum bereikt en dan wordt het moeilijk om er de hand in te houden," verzekerde doopmeester Jean ons.

De sfeer op de doopkantus 's avonds was uitbundig en luidruchtig. Er werd veel bier gedronken (en gegoid) en zelfs 4 profiten en ex-paessens waren aanwezig in het dooppanel.

De verwachtingen bij de schachten waren nogal hoog gespannen. "Het viel nogal mee," was een veelgehoorde reactie. De meesten lieten zich meesleuren door de razend ontoesiaste massa en het bier van de gelijknamige zaal was hiervoor zeker mede verantwoordelijk.

De schachten bij Groep-T; dopen zijn ook niet meer wat ze geweest zijn. Wij zullen er alvast niet om treuren. (foto Veto)

Kasteelconcerten

Veelal horen we van studenten: "Ja, vroeger heb ik nog een instrument gespeeld! Maar nu met mijn studies blijft er geen tijd meer over om te oefenen en muziekles te volgen. Dus ben ik er mee gestopt. Spijtig..."

Alhoewel, Leuven biedt ook op dit gebied unieke kansen. Nuomen we maar het Universitair Symfonisch Orkest en het Universitair Harmonie Orkest. Velen voelen zich hiertoe geroepen, maar weinigen zijn uitverkoren.

Maar ook fakulteitskringen doen iets op dit gebied. Zo zijn er de Kasteelconcerten in het Arenbergkasteel, Heverlee. Naast enkele concerten gegeven door professionele muzikanten organiseert VTK-klassiek twee concerten. Een eerste concert

wordt gegeven door professoren, docenten en assistenten van de fakulteit Toegepaste Wetenschappen. Het tweede concert wordt gegeven door studenten.

Voor dit laatste wordt een groot ensemble gevormd dat orkestwerken speelt van Bach, Beethoven, Händel, enz. Zo'n muziekwerken vragen als bezetting een strijkenensemble veelal aangevuld met fluit, hobo, klarinet, hoom, tuba, ... Daarnaast worden werken voor klein ensemble uitgevoerd zoals een trio, kwartet, piano (vierhandig).

Dit concert geeft dus aan studenten de kans om zinvol de muziek te beoefenen. Professionalisme is allesbehalve vereist, maar is graag meegenomen. Trouwens de vorige edities

van de Kasteelorkesten hebben al bewezen dat amateurs heel goede dingen kunnen brengen. Maar zoiets vereist ook wat voorbereiding. Zo wordt er eenmaal gerepeteerd per week, zover dit mogelijk is. Er wordt namelijk rekening gehouden met de reisweek, de proefeksamens...

Tot nu toe kwamen de uitvoerders vooral uit de ingenieursstudenten. Maar dit jaar wil VTK die unieke kans niet onthouden aan studenten van andere fakulteiten. Indien men graag dit jaar zou willen meedoen aan de Kasteelconcerten of graag nog bijkomende inlichtingen zou willen innemen, kan men contact opnemen met:

Jos Vanlanduyt, Parkdreef 1,
Heverlee — 016/228168
Geert Lowet, Waversebaan 69,
Heverlee

J.V.

Studentenarchief

De bijzondere aandacht van alle studentenverenigingen wordt gevraagd voor het Archief en Museum van het Vlaams Studentenleven en een bijzonder fonds in het Universiteitsarchief, tevens de enige openbare boekery die alle studentenbladen (ook gestencilde bewaart).

Omdat er steeds dokumenten verloren gaan door het wisselen van besturen en soms van lokalen, hebben de kringen er belang bij geregeld een exemplaar van hun tijdschrift naar voormeld Archief te zenden, waar de jaargangen zorgvuldig worden bewaard ten gerieve van latere kringbesturen en van al wie een bepaald aspect van het studentenverenigingsleven wil bestuderen.

Het AMVS verzoekt om toezending van een exemplaar van alle verslagen,

pamfletten, manifesten, strooibiljetten, feestprogramma's, lustrumbrochures, affiches en foto's van alle studentenverenigingen.

Studentenverenigingen kunnen ook hun oude archieven "in bewaring" aan het AMVS toevertrouwen; zij blijven er eigenaar van en hebben steeds toegang tot hun bezit dat tegen verlies en verspreiding wordt behoed.

Het AMVS wordt o.m. geraadpleegd door historici en publicisten en werd tot heden als een van de bronnen vermeld in dertig licentieoverhandelingen.

De besturen gelieven alles te zenden naar volgend adres:

Archief Vlaams Studentenleven
Universiteitsbibliotheek
Mgr. Ladeuzeplein 21
3000 Leuven

De studenten lichamelijke opleiding en kinesiterapie zijn misnoegd. Hun instituut in Heverlee, "het Sportkot", heeft geen degelijk zwembad, slechts een omgebouwd roelbak. En daar het vervangende stedelijke zwembad aan het Hogeschool-

plein ook al flink begint te verouderen, zijn sportkotters niet op hun gemak. Men vreest zelfs in de toekomst zwemlessen op het droge te moeten nemen. Vorige week was het aktie-week. Rektor Dillemans en beheerder Tavernier kregen ook hun

massaal bezoek, al bleven deze braaf op straat zitten. Deze week dinsdag werd symbolisch de roelbak leeg geschept. Althans, dat was het opzet.

(foto Veto)

Liberaal studenten inviteren André Leysen

Fly now pay later

De ideeën van André Leysen zijn ruim bekend. Meteen reden waarom voor zijn toespraak op 6 november enkel bewonderaars kwamen opdagen; die 91.06 van De Vink niet konden vullen.

Hoewel hij zijn voordracht stevig stoffeerde, had ik de indruk dat het voor Leysen een zoveelste roetinekweste was. Zijn toespraak las hij in een fit tempo af, met her en der een zinnige commentaar. De vragen achteraf hadden misschien nog wat reliëf kunnen brengen, maar ook hier werd alles vlot en in een soepele sfeer afgehandeld.

Het zou echter te gemakkelijk zijn om er ons op de manier van af te maken. Deze man onderzoekt de huidige situatie, vormt een standpunt, en komt daar voor uit. Voor de politieke wereld — zowel links als rechts — is zo'n nuchtere kijk op zaken veel te huiveringwekkend. Want de belangen die kunnen vallen zijn talrijk.

latende bedrijven, de onderlinge verdeeldheid van de vakbonden, en nog veel meer.

Globaal

Volgens mij komt de visie van Leysen zowat hierop neer. Een goed werkende economie, gebaseerd op initiatief, is een manier waarmee de gemeenschap zijn brood verdient. Als de overheidsdruk te groot wordt (te hoge belastingen, te veel reglementeringen, enz.), dan wordt deze bron van inkomsten ontkracht. Als de politici dan nog niet bepaald wakker liggen van het algemeen belang, maar uit zijn op persoonlijk voordeel, dan is dit niet van aard om het probleem snel op te lossen.

Het is waar dat deze visie slechts één standpunt is, en dat het dus geen alleenrecht op waarheid heeft. Maar hiermee houdt het niet op. Er *hapt wel degelijk iets* aan deze economie en de manier waarop zij ideologisch opgevat en geleid werd zal daar wel niet vreemd aan zijn. Vooral dit laatste wordt zeer graag vergeten. Jarenlang hebben zowel links als rechts, door eigenbelang en ideologische pretentie, de economische werkelijkheid niet willen zien en — wat daar mee samenhangt — aan een kritisch onderzoek willen onderwerpen. Prijs: een globale

Te veel staat

Er is een te sterke verstaatsing van onze economie. Van wat alle Belgen

André Leysen, VBO-kopstuk, werd op een recente vergadering van Akademische Raad naar verluidt voorgedragen als kandidaat-eredoktor.

(foto Veto)

samen verdienen in één jaar (of het bruto nationaal produkt), neemt de staat liefst 62% als belasting voor haar rekening, een Europees rekord overigens. Dit geld wordt dan nog inefficiënt aangewend ook: het dient veel meer voor de instandhouding van de "politieke hofhouding", i.p.v. ten goede te komen aan het welzijn van de burger. Trouwens, de staat geeft elke dag 38% meer uit dan ze ontvangt. Gevolg: een grote overheidsschuld waarvoor de burger, alleen al aan interesten, 500 fr per dag uitgeeft.

Een gevolg van de zware belastingen is demotivatie. Mensen nemen geen commerciële initiatieven meer, omdat hun inkomen daaruit voor een groot deel wegbelast wordt. De economische activiteit, waaruit de gemeenschap inkomen haalt, verslapt hierdoor.

Andere gevolgen is dalende tewerkstelling. Een ondernemer wordt afgeschrikt door het hoge bruto-loon (netto-loon + belasting) die hij zijn mensen moet uitbetalen. Hij zal dus verminderd mensen in dienst nemen en automatiseren.

Leysen klaagt ook het gedrag van de politici aan. Zij doen grote uitgaven om de gunst van de kiezer te winnen. Maar door die uitgaven ontstaan schulden, die werken als een boemerang: later zal dezelfde kiezer die schulden moeten afbetalen met belastingen. Of, zoals je het ook in de luchtvaart vindt, "fly now, pay later".

Verder had Leysen het nog over de uit de hand gelopen sociale zekerheid, de nutteloze subsidies aan verlies-

overheidsschuld van 5000 miljard, een fenomenaal bedrag, dat jaarlijks *exponentieel* stijgt. Tientallen jaren nog zal deze schuld als een donker op ons wegen. Maar dit wordt wisselijk verzweven door de politici.

Toch

Hier en daar wordt al eens gedebatteerd over politieke benoemingen, of gesproken over de openbaarheid van het bestuur. In de linkse wereld is de schroom weggevaallen om ook al eens woorden te gebruiken zoals "markt-economie", "efficiëntie" of "te veel staatsinterventie". Neoliberalen en vooral monetaristen benadrukken vooral nog dat de overheid een kankergetuige is dat geld verslindt en de economie verstoort. Misschien kennen zij weliswaar dat de overheid ook nuttig, zelfs noodzakelijk is. Bv. voor het controleren van monopolies, het vermijden van nefaste prijsconcomelingen, het stimuleren en leiden van konversies.

Maar de discussie komt zo traag, zo tergend traag op gang.

Jozeef Vangelder

Gezocht

Iemand om hier de bureauredactie te doen. Dat betekent, alle interessante berichten samenvatten en/of in de agenda plaatsen. Een namiddag werk per week in een gezellige drukte. Zich wenden: redactiesekretariaat.

De Sovjetunie en derde wereld

Luister naar mijn woorden...

Voor de Werkgroep Andere Economie sprak Johan Schockaert van het Nationaal Centrum voor Ontwikkelingssamenwerking over de Sovjetunie en de Derde Wereld. Volgens hem een voorbeeld van "Luister naar mijn woorden, maar kijk niet naar mijn daden".

Tot het begin van de jaren zeventig kon het Oostblok zichzelf voorzien van grondstoffen; het had dus geen reden om geïnteresseerd te zijn in de Derde Wereld, leverancier bij uitstek van die grondstoffen. Sindsdien echter komt de zelfvoorziening stilaan in het gedrang en volgt de Sovjetunie het Westen op het humanitaire pad van de ontwikkelingshulp maakt dat zij de bedenking maakt dat zij in feite geen koloniale schuld af te lossen heeft en dus vanuit een andere positie vertrekt dan het Westen.

Als gevolg van deze verse belangstelling stijgt de Oostblok-handel met de Derde Wereld sterk sinds de zeventig jaren. Toch vertegenwoordigt zij nog maar 1 percent van de totale wereldhandel, wat zeer weinig is vergeleken met de 17 percent van de handel tussen het Westen en de ontwikkelingslanden. Daarbij komt nog dat de ontwikkelingslanden verhoudingsgewijs meer afgewerkte producten exporteren naar het Westen dan naar het Oostblok. De Sovjet-ontwikkelingshulp heeft blijkbaar een neo-koloniale tintje.

Sovjet-visie

Volgens de Sovjetunie is de onderontwikkeling het gevolg van het kolonialisme en van de kapitalistische wereld-economie. Het is dus aan de Westerse landen om de mogelijkheden-voorwaarden te scheppen voor een

Nieuwe Internationale Economische Orde. In theorie en praktijk beveelt de Sovjetunie de ontwikkelingslanden het sovjet-ontwikkelingsmodel aan: groot-scheepse omschakeling van landbouw naar zware industrie.

Het gevolg van deze visie is dat de Sovjetunie weigert om konstruktief mee te werken aan de internationale konferenties waar Zuid en Noord een nieuw economische wereldorde konstrueren. Zij concentreren hun inspanningen op enkele bevriende staten — 70 percent van de hulp gaat naar Cuba, Vietnam en Afghanistan — en leveren alleen fondsen die gebonden zijn aan welbepaalde projecten.

Het feit dat voor de Sovjetunie de ontwikkelingsproblematiek tamelijk nieuw is én dat zij zelf nog te kampen hebben met problemen van economische ontwikkeling zorgt ervoor dat zij, moeizamer nog dan het Westen, zoeken naar een evenwicht tussen eigen ontwikkeling, strategisch-politieke belangen en humanitaire doeleinden.

Kontradikties

Deze speciale positie van de Sovjetunie uit zich op wereldvlak in een paar ongerijmdheden. Vermits het grootste deel van het russische exportpakket bestaat uit grondstoffen heeft zij, net zoals de ontwikkelingslanden, vanaf het begin van de jaren zeventig te kampen met dalende exportinkomsten. De prijzen voor afgewerkte producten stijgen sinds 1970 immers sneller dan de grondstoffeprijzen. De Sovjetunie tracht dit inkomstenverlies te compenseren door haar uitvoer naar de Derde Wereld op te drijven en door te lenen op de internationale kapitaalmarkt. Zij wordt dus, in concurrentie met de ontwikkelingslanden, vrager van internationaal kapitaal en drijft zo de kost van de leningen — de interest — omhoog.

Daarbij komt nog dat zij bij de ontwikkelingslanden aandrang op terugbetaling van vroegere leningen zodat uiteindelijk de geldstroom van de Derde Wereld naar de Sovjetunie groter is dan de omgekeerde stroom.

Een andere paradoxaal situatie doet zich voor op de graanmarkt. De Sovjetunie is een wisselvallige en een grote graanimporteur. Dit heeft ongetwijfeld een weerslag op de wereldprijzen van graan en op de hoeveelheid die beschikbaar blijft voor voedselhulp. Overigens bleek de Sovjetunie helemaal geen moeite te hebben om, omwille van het graan, vriendjes te worden met de rechtse dictatuur in Argentinië. Maar dat was nadat de Amerikaanse president Carter een graanboycot had afgekondigd als straf voor de inval in Afghanistan.

Op strategisch vlak hebben de Sovjets enkele onhandigheden en regelrechte mislukkingen gekend. Het meest spektakulaire voorbeeld hiervan is wel het opblazen van de Russisch-Egyptische relaties in 1972 door Sadat, toenmalig president van Egypte. De Sovjetunie moet op dit vlak tot haar spijt ondervinden dat zij minder economische drukkingsmiddelen heeft dan het Westen. De multi-nationals, de Wereldbank en het Internationale Muntfonds houden eensgezind menig ontwikkelingsland onder de Westerse wind. Het volstaat de dollars te laten knipseren.

Marx en Lenin

De uiteindelijke en onbeantwoorde vraag blijft dan toch welk ontwikkelingsmodel de Sovjetunie voorstaat. Volgens het boekje (dat van Marx en Lenin) zou zij de socialistische revolutie moeten exporteren. Maar dan staat zij voor hetzelfde probleem als Rusland in 1917: de meerderheid van de Derde Wereldbevolking zijn boeren, er is dus geen proletarische revolutionaire klasse, laat staan dat er een produktie-apparaat is dat kan afgepakt worden van de kapitalisten.

Ook in haar konkrete ontwikkelingspolitiek toont de Sovjetunie trouwens dat het haar niet te doen is om de socialistische wereldrevolutie. De in hoofdzaak retorische hulp aan Nicaragua is hier het meest akuele voorbeeld van.

Sinds de ontwikkelingslanden zich hebben gemanifesteerd als machts-groep in de wereldpolitiek is wel het volgende duidelijk geworden: de Sovjetunie zal, net als de Verenigde Staten en Europa, een zo stevig mogelijke positie zoeken in een wereld die evolueert van een bipolar evenwicht naar een multipolair krachtenveld. De ontwikkelingslanden zijn in dit opzicht de inzet van een luguber spel om invloedssferen.

Frederic Marain

RIJSCHOOL ERASMUS

DE VEILIGSTE WEG

LEUVEN KESSEL-LO PUTTE 016/22 24 P5
BONDGENOTENLAAN 123

ADVERTENTIE

Acco-bezoek

Ma, waar komen de cursusjes vandaan?

Donderdag 7 november trokken enkele entoesiastelingen van Sociale Raad naar de Acco-drukkerij. Dit naar jaarlijkse gewoonte, om de werking van cursusleverancier nummer 1 van onze Alma mater eens van naderbij te bekijken.

Ontvangst en rondleiding werden verzorgd door George Pollers, algemeen directeur en tevens één van de stichters, nu zowat 34 jaar geleden. Bij een lekkere tas koffie werd ons vooraf een beeld geschetst van de ontwikkeling die Acco meegemaakt heeft.

Geschiedenis uit eerste hand

Zelf stelt G. Pollers, dat hij eerder toevallig aan de K.U.Leuven belandde, want voor een mijnwerkerszoon in het verre Genk was het toen heel zeker niet de gewoonte om na je zestiende

verjaardag nog verder te studeren, laat staan universitaire studies aan te vatten. Hier in Leuven dan werd Pollers, student aan de rechtsfaculteit, gekonfronteerd met een democratiseringsgedachte, naast o.m. de vluchtelingsproblematiek. WOII was nog lang niet verleden.

Een bepaalde kern, waarvan Pollers ook deel uitmaakte, wilde konkreter gaan werken en stak de handen uit de mouw: in een verdere uitbouw van democratiseringsgedachte ging men bv. naar de scholen toe, om campagne te voeren en er de mensen op attent te maken dat er nog zo iets als een universiteit bestond. Vooral achtergebleven streken als Limburg en West-Vlaanderen werden aldus aangedaan.

Kursussen

In de universiteitsstad zelf bleef men ook niet bij de pakken zitten: één van de meest nijpende problemen was dat van de cursussen. Veel bestonden er niet, de kwaliteit was ook niet dat, en de kostprijs bedroeg al gauw twee à

drie frank het blad (we zijn nog steeds in 1951).

Met de steun van enkele profen, vooral wijlen Dondeyne en zijn Universiteitsbeweging, werd aldus een heuse cursusdienst opgezet. Doel ervan was kwaliteit tegen een zo laag mogelijke kostprijs. Veel stelde het toen nog niet voor: één stencilmachientje, via de toenmalige vice-rector, prof. A. Deruyttere uit Engeland naar hier gehaald, moest alle werk verrichten. Andere bekende namen, die mee aan de wieg van deze cursusdienst stonden, zijn prof. Jan Bundervoet en wijlen Gust Mangelschots.

Dit systeem bleek zelfs houdbaar en al gauw kon men er ook minvermogenende jobstudenten mee aan het werk stellen. Andere initiatieven die binnen dezelfde kring ontstonden waren het begin van een huisvestingsdienst, door het volledig afhuren van (goedkope) krotwoningen. Deze werden opgekalfaterd, en ter beschikking gesteld van minvermogenende studenten: ook hier weer de aanzet naar de latere universitaire peda's, voor dat doel opgericht.

Vennootschap

Al deze en nog andere activiteiten werden gebundeld onder *Sociale Diensten*, in 1956 omgedoopt tot de *Universitaire Werkgemeenschap*. Om tal van praktische redenen werd in 1960 beslist om de commerciële activiteiten van de intussen reeds gegroeide cursusdienst uit de UW te halen en er een samenwerkende vennootschap van te maken. Aldus werd de ACademische COöperatieve geboren, kortweg Acco. Onder bepaalde voorwaarden (dat men student, afgestudeerde... is) kon men een aandeel kopen en werd men dan lid van de coöperatie. Dit had een dubbel doel: niet alleen werd aldus kapitaal aangebracht, tegelijk bleef Acco aldus in hoofdzak een zaak van de studenten, die dank zij dit lidmaatschap goedkoper konden kopen. Dit principe blijft tot vandaag fundamenteel voor Acco.

Nu Acco op zijn eigen benen stond (met weliswaar nog steeds nauwe banden met UW), werden de activiteiten uitgebreid: de verkoopcentrale deed zijn intrede en later werd er ook meteen serieus werk gemaakt van een eigen uitgeverij. Hoewel de weg niet

Georges Pollers, directeur van de drukkerij van Acco sv en meer dan dertig jaar geleden een van de motoren achter de democratisering. (foto Veto)

altijd over rozen liep, nam mettertijd Acco een vaste en niet meer weg te denken plaats in Leuven in.

Band

Het leuke nu is dat Acco steeds de band met de student heeft behouden. Niet alleen door de basisdoelstelling, maar ook door de samenstelling van de Raad van Beheer van dit bedrijf. In het college van zaakvoerders zetelen immers, naast 5 oud-studenten, ook vijf afgevaardigden van de studenten zelf. Deze tien mensen helpen dus, samen met de vier direktieleden en de drie commissarissen, het beleid van Acco bepalen. Voorwaar niet altijd even eenvoudig, want subsidies of zo komen hier niet ter sprake.

Dit overzicht, al was het maar om duidelijk te stellen dat Acco niet zomaar de "studentensupermarkt" is. Het is één van de mooiste realisaties uit de geschiedenis van de democratisering van het onderwijs.

Rondleiding

Na deze uitleg werd ons dan gelegenheid geboden om even de rondgang te doen in de drukkerij. Achtereenvolgend werden we gekonfronteerd met de voorbereiding (waar alle bestellingen toekomen), de montage en de fotografische afdeling, waar een volautomatische kamera de originele platen aanmaakt. Deze platen gaan vervolgens naar één van de vier drukkerijen, die dagelijks op volle

toeren draaien. Tenslotte is er nog de afwerking (versnijden...), waarvan het grootste deel uitbesteed wordt aan een beschutte werkplaats.

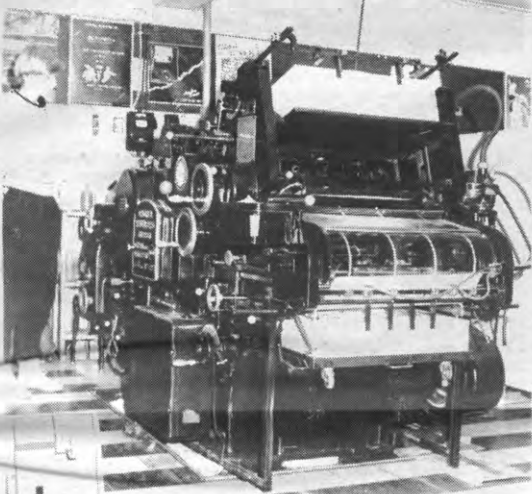
Met dat alles verschaft Acco niet alleen studiemateriaal aan een behoorlijke prijs, maar wordt tevens werk verschaft aan een 68-tal mensen: ook niet niks in deze tijden.

Meteen wordt één van de argumenten tegen Acco ontkracht: vaak wordt nogal geklaagd over de zo gezegde hoge cursusprijzen. Het antwoord is eenvoudig: hier wordt professioneel gewerkt en is er de belangrijke garantie naar de toekomst toe. Deze cursusdienst is niet afhankelijk van enkele vrijwilligers uit een kring die uren werk presteren zonder te worden vergoed.

Tevens is er het eenvormig prijzensysteem: een cursus kost 1,5fr. per blad, of hij nu op 40 dan wel op 400 exemplaren wordt gedrukt (met eventueel 25fr. erbij voor de kaft). Daarbij is er de voortdurende controle op de kwaliteit.

Zonder Acco de hemel in te prijzen, durven wij het toch aan om nog eens te benadrukken hoe een studenteninitiatief, gegroeit uit een reële nood, kan uitgroeien tot een volwaardig bedrijf, zonder de band met de basis te verliezen. Meer nog, dit jaar bestaat Acco 25 jaar: een reden te meer om dit fenomeen eens ekstra-dik in de verf te zetten.

Geert Stubbe

Een heuse Heidelberg drukpers, waar men bij Acco fier op is. (foto Veto)

Strafrecht onder de loepe

Een fiets stelen aan 't station, zonder licht door de Bondgenotenlaan rijden, de agent die je verbaliseert een fascist noemen, brand stichten bij 't NSV...: alle zijn het — wat de wet noemt — misdrijven. Welke handelingen nu precies misdrijven zijn, welke straffen er op staan en hoe die straffen worden opgelegd, bepaalt het strafrecht. Het strafrecht kan je dus flink in de problemen brengen. Maar het strafrecht vormt ook een probleem op zichzelf.

Drie kritieken steken regelmatig de kop op: ons strafrecht is te ingewikkeld, verouderd ook, en het laat te veel ruimte voor willekeur. Om daar eenvoudig es wat aan te doen werd in 1976 een Koninklijke Commissie voor de Herziening van het Strafwetboek opgericht. Die commissie, waarin ook vertegenwoordigers van de politieke partijen zitten, leverde in '79 reeds een eerste rapport af maar bleef sindsdien onvermoeid voortwerken. Voor een nieuw verslag van de werkzaamheden konden we donderdag jongstleden in Auditorium Vesalius terecht, waar de Liga voor de Mensenrechten over de problematiek een debat organiseerde.

Drie krachtlijnen

Koninklijk Commissaris Legros luidde de laatste lijn af: de Commissie was naar Leuven afgezakt om de drie krachtlijnen voor zijn hervorming van het strafrecht toe te lichten.

De eerste is een radicale vereenvoudiging van het strafrecht. Op het

vlak van de gehanteerde taal — zoals alle rechtstakken is het strafrecht in de regel niet verstaanbaar voor de leek — maar ook op het vlak van de inhoud. Legros: "Ons Strafwetboek kent naast de doodslag en de moord ook de vadermoord, de kindermoord, de vergiftiging, en tal van andere vormen van delict, die telkens onder een andere regeling vallen. Een vergiftiger bv. wordt zwaarder gestraft dan een gewone moordenaar. Welnu, heel ons strafrecht wemelt van soortgelijke artificiële onderscheiden". Die onderscheiden wil de Commissie wegwagen. Eventueel kan dan wel meer met modaliteiten als opzet, voorbedacht en verzachtende omstandigheden gewerkt worden.

Een tweede krachtlijn heeft betrekking op de strafuitvoering. Die zou — aldus de Commissie Legros — veel meer aan de rechter dan wel aan de administratie moeten worden toevertrouwd. Het nadeel van die laatste is immers dat ze zich minder aan strikte regels hoeft te houden en zich minder moet verantwoorden. Konkreet denkt Legros aan een speciale Rechtbank van Strafwetgeving met een eigen bevoegdheid over zaken als voorwaardelijke invrijheidstelling, probatie en zelfs internering.

Gevangenis en boete

De laatste — wellicht meest controversiële — krachtlijn betreft de strafmaatregelen zelf. Op dit vlak kant de Commissie zich resoluut tegen de gevangenisstraf zoals die op vandaag geïnstitutionaliseerd is. Legros: "We moeten vechten tegen de vrijheidsberoving als straf, omdat ze onmen-

selijk is — men wordt geïsoleerd en ook andere mensen zijn daarvan het slachtoffer —, omdat ze nutteloos is — enkel gevaarlijke mensen moeten opgesloten worden —, en omdat ze krimineel is". Het voorstel van de Commissie houdt dan ook een afschaffing in van alle gevangenisstraffen van minder dan 6 maanden en langer dan 20 jaar. Ook alle vervangende gevangenisstraffen (voor wie zijn boete niet betaalt) moeten eraan geloven: "Voor wie geen geld heeft om zijn boete te betalen zijn die geen keuze maar een onontkoombare verplichting". Die boetes vindt Legros trouwens het alternatief voor de gevangenisstraf, maar ze moeten dan wel worden aangepast aan het inkomen van de persoon die een misdrijf pleegt. Eventueel, na 1 jaar goed gedrag bijvoorbeeld, zouden die boetes zelfs kunnen terugbetaald worden.

Andere vormen van straffen sluit de Koninklijke Commissaris evenwel niet uit. Zo wil hij meer transakties (onmiddellijke inning van geldboetes) en waarschuwingen innemen, alsook bijvoorbeeld een beroepsverbod of gemeenschapsdienst mogelijk maken.

Roerend eens

Het mag eigenaardig klinken, maar ondanks de progressiviteit ervan bleken alle politici in het panel het met Legros' ideeën roerend eens (de CVP had wel haar kat gestuurd). Op enkele nuances na natuurlijk. Zo vroeg mevrouw Herman-Michiëls (PVV) ook het (verouderde) onderscheid tussen overtredingen, wanbedrijven en misdaden uit de strafwet te bannen. SP-er Luc Van den Bossche vroeg

aandacht voor het probleem van de politisering van de (strafrechtelijke) macht en vond dat de op te richten Rechtbanken van Strafwetgeving niet beperkt mogen blijven tot juristen. Tegen uitspraken van die nieuwe rechtbanken moet volgens Ludo Dieckx van Agalev trouwens een beroepsmogelijkheid bestaan, mogelijk die Legros gezien het gunst-karakter van die uitspraken evenwel niet op zijn plaats acht.

Fundamentele kritiek kwam er van Lieven Dupont, prof strafrecht aan de KUL. Die sloeg vooreerst op de babbelonische batterij van straffen die voortaan zouden worden opgelegd en de rechtsonzekerheid die hiervan het gevolg zou zijn. Maar tevens wees hij erop dat met dit voorstel ons strafrecht een *strafrecht* blijft. "Dit nieuwe strafrecht blijft veel meer op de dader gericht dan wel schade-geïntendeerd. Moeten we inderdaad niet veeleer ons strafrecht zelf herberijken in plaats van naar alternatieve straffen te zoeken?"

Panel en publiek stonden verstomd, maar het was dan ook al vrij laat. Pol Deltour

Guatemala-komitee Leuven

Donderdag 14 november is er een dia en gespreksavond over de verkiezingen van 3 november (in Guatemala weliswaar). Ook de Vlaamse pers zal hierbij grondig bevraagd worden. Raf Allaert schetst de algemene achtergrond van deze verkiezingen. Ook de nieuwe dimontage *Het leven van Rigoberta Menchu*, boerenleidster in Guatemala en recentelijk erelid van NCOS, zal vertoond worden. Waar? Auditorium Vesalius om 20.00 u. De inkom is gratis. □

CCC en de bende van Nijvel

Angstpsychose

De angstpsychose is een feit. Na de recente bomaanslagen van de CCC en de bloeddrostige terreur van de bende van Nijvel zit niet alleen de bevolking met een zenuwkrisis, maar is ook de politie en rijkswacht hyperactief. Voorige maandag hoopten drie studenten in de Stedebouw hun vrije dag nuttig te gebruiken door optmtingen te doen op de kampus Arenberg aan de Celestijnenlaan in Heverlee. Dit in het kader van een studieproject. Nauwelijks een kwartier had dit geduurd of een rijkswacht-kombi, inklusief mitrailleur, bracht hen op de hoogte dat ze zonder schriftelijke toestemming niet verder mochten werken. Bijklaar had de prive-bewakingsdienst van IMEC, vlak naast de kampus, in paniekstemming de rijkswacht gewaarschuwd.

De studenten kregen streng verbod hun werk verder te zetten. Toen de rijkswacht na de identiteitscontrole verdwenen was, wilden zij op de openbare weg (de Celestijnenlaan) toch nog enkele foto's maken, aangezien dit erg drinkend was. Nog geen half uur later stond de rijkswacht er opnieuw en dit keer was het menens: de drie studenten werden opgepakt voor ondervraging door de BOB. Loos alarm, natuurlijk, zo bleek na een kort onderhoor met het hoofd van de BOB. Angstpsychose bij de bevolking, jazer. Maar ook bij de bitsig reagerende ordehandhavers. □

- rij, derde plaats links in het midden.
- Grote CCC-steunfuis (onder het motto "Hoe meer hoe bommer") ter dekking onder rekvisieten onkosten (valiesjes enz.). Ma 18 nov. Taverne Splendid, Maria-Theresiastraat 42.
- Gezocht: lift Thorhout-Leuven. Elke dinsdag (aankomst ten laatste om 9.45 u) tegen (taxistop)vergoeding. Z.w. Bart Nel, Broekstraat 155, Heverlee.
- Gezocht: sterke stofzuiger ('alleszuiger'). Prijs o.t.k. Adres. Ria Kemps, Zandgang 6 (buurt Fonteinstraat, Mechelsestraat).
- Gezocht: kleine koelkast in goede staat. Z.w. J. Lipsiusstraat 15, Leuven. Vijf maal bellen.
- Gezocht: eerste twee nummers van maandblad EOS (eerste jaargang). Gaert Coene, Damiaanplein 12, 3000 Leuven.
- Voor studie mensenrechten en ec. en sociale situatie in Botswana, Malawi, Zambia en Zimbabwe zoek ik info, getuigenissen, adressen. Dominiek Geers, Parklaan 19, 1980 Tervuren.
- Uit het dagboek van studaxia. Drie wivela's deden mij de das om in Opoeteren.
- Squash-partner gezocht. Steek een briefje in de bus of bel aan bij L. Van Hoye, Fochplein 19, Ik speel in squashcenter 'De Vaart'.
- Cité 9/2 zoekt tweedehandscursussen vijfde jaar brug. Ir. E/W/Mt: z.w. Ludo Gielens (dpmt W) of cité 9/2.
- Gezocht: lift tegen vergoeding Leuven-Antwerpen (woensdag), Leuven-Brugge (zaterdagvoormiddag). Z.w. Marc Sys, Blijde Inkomststraat 95, 3000 Leuven.
- Gevraagd: EG-student(e) waarvan de inschrijving aan een Belgische universiteit geweigerd wordt. Z.w. Sociale Raad, 5 Meiersstraat 5, 3000 Leuven, 016/22.95.41.
- Rita verzorgt al uw typewerk, ook testsen. Te bereiken na 19 u op 011/58.84.43 of op Tegelrijstr. 223, 3818 Nieuwkerken.
- Welke jongeling leende maandagmiddag 4/11 mijn gruze vast in Auditorium AG, Minderbroederstr. Gelieve ze terug te hangen of persoonlijk te bezorgen: Marc, Tervuursestraat 112.

AD VALVAS

AGENDA

GALEERIJ PERSPEKTIEF, Janine Verdonckt: schilderijen. Tot 28 november.
STEDELIJK MUSEUM, Vander Kelenstraat. Werken van Barmhartigheid, 650 jaar Alexianen in de Zuidelijke Nederlanden. Tot 24 november.

ZOEKERTJE

Gebruik onderstaand rooster. I teken per vakje, I vakje tussen de woorden. Zenden aan of afgeven op 's Meiersstraat 5

[illegible]